

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP WOENDAG 4 JULI 2012 OM 19.30 UUR

Vastgesteld 20 september 2012

Voorzitter: de heer B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassee, de heer P.R. van Doorn, de heer J.C. van der Hoek
en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 39 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer W. van Haga (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jongh (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), de heer B. Jonkers (SP), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij Haarlem), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (VVD), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (Fractie Reeskamp), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart (PvdA), mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer P. Schouten (SP), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer M. Snoek (CDA), de heer E. Veen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).

Voorzitter: de heer Visser

2. KADERNOTA (2012/182314) - VERVOLG

De VOORZITTER: Hartelijk welkom. [19.30 uur] We gaan beginnen aan de eerste termijn van het college in reactie op wat de raadsfracties afgelopen maandag ingebracht hebben. Het woord is dadelijk eerst aan de burgemeester, daarna aan wethouder Cassee als portefeuillehouder Financiën, daarna achtereenvolgens aan de heer Van Doorn, de heer Van der Hoek en de heer Nieuwenburg. De heer Cassee sluit af over de portefeuille Ontwikkeling. Het woord is aan de burgemeester.

Burgemeester SCHNEIDERS: Ik werd er door de griffier zojuist nog eventjes op gewezen dat de burgemeester altijd een das hoort te dragen. Boven de 25°C ga ik echter in prins Clausstijl. Excuses voor iedereen die zich daaraan ergert. Namens het college hartelijk dank voor uw aller bijdragen. Wij hebben daar met aandacht en interesse naar geluisterd. B en W herkent zich zeer in de bijdragen die de kwaliteit van onze stad en onze samenleving centraal stelden. We zijn met u en met vele stadsgenoten natuurlijk enorm trots op onze stad. Haarlem is tenslotte een stad waar het voor de meeste mensen goed toeven is. Of je nu arm bent of rijk; oud bent of jong; of je nou hier bent geboren of ergens anders op de wereld; en dit jaar zou ik in het bijzonder willen zeggen: of je nou homo bent of hetero – daar gaat het allemaal niet om. Het gaat erom dat je je thuis voelt, dat je je hier veilig voelt, dat je hier in deze stad je talenten kunt ontwikkelen, dat je hier kunt ondernemen en dat als je het minder getroffen hebt wordt geholpen om zo veel mogelijk op eigen kracht verder te gaan. Dat zijn de zaken waar wij vanuit dit stadhuis aan werken. Als je Haarlem vanuit een helikopter zou bekijken, zie je een robuuste stad. We hebben een periode achter ons liggen die gekenmerkt werd door economische bloei. Die hebben we goed gebruikt om onze stad op talloze terreinen te verbeteren en weer op orde te krijgen. Dat lijkt aardig gelukt. Dat is onderkend. U weet: als er vergelijkingen gemaakt worden tussen steden, zit Haarlem eigenlijk altijd in de kopgroep. Dat staat te

lezen in de Elsevier en ook in de Atlas der Nederlandse gemeenten. Dat is natuurlijk mooi, maar het gaat er vooral om wat de Haarlemmers er nu zelf van vinden. Daarom is het zo goed dat zeer recent aan 1600 Haarlemmers uit verschillende delen van de stad in de Omnibusenquête is gevraagd wat zij eigenlijk van de stad vinden. Daar komt een beeld uit naar voren waaruit blijkt dat het grootste deel van de Haarlemmers het hier prettig vindt en dat men behoorlijk tevreden is. Terugkijkend op die achterliggende periode van hoogconjunctuur kun je dus zeggen dat we het dak hebben gerepareerd toen de zon scheen. Daarom kunnen we nu wel een stootje hebben. Dat blijkt ook uit de recessiemonitor die we samen met de Kamer van Koophandel bijhouden. Ten opzichte van andere steden blijkt Haarlem de crisis tot nu toe heel redelijk door te komen. Ik haast me natuurlijk om daar onmiddellijk achteraan te zeggen dat dit niet voor iedereen geldt en dat juist degenen die het op dit moment moeilijk hebben onze aandacht meer dan behoeven. Toch kun je zeggen dat Haarlem er goed bij ligt. Dat kost een paar centen, maar dan heb je ook wat. Daar komen wij straks op terug.

Maar dan nu vanuit de helikopter weer met beide benen op de grond. De periode van grote bloei is over en Nederland is in een recessie geraakt. Vanuit Europa en vanuit Den Haag zijn de bakens daardoor ernstig verzet. Dat betekent ook dat Haarlem een andere koers zal moeten varen; een koers van soberheid, met het coalitieakkoord als kompas. Na ruim twee jaar met dit college in de stuurhut kunnen we vaststellen dat die nieuwe koers is ingezet en dat we ook al een eind op weg zijn met het nakomen van de afspraken die in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Het grootste deel van de bezuinigingsopgave is inmiddels ingevuld en het nieuw te ontwikkelen beleid is grotendeels aan u aangeboden en door de raad vastgesteld. Ik hecht eraan om op dit moment te zeggen dat een dieptepunt van ons college het vertrek van Pieter Heiliegers is. We hebben bijzonder goed met hem samengewerkt en ik wil hem daarvoor nogmaals hartelijk danken. Bij de behandeling van deze kadernota wil het college de prioriteiten tot aan de komende verkiezingen nog eens heel duidelijk benoemen. Het zijn er vijf. Op deze prioriteiten zal straks door de verschillende portefeuillehouders nader worden ingegaan. Allereerst is het noodzakelijk om het interne achterstallig onderhoud nu goed aan te pakken. De interne bedrijfsvoering moet verder op orde worden gebracht, want die kan beslist beter. Met die verbetering weten we zeker dat ons geld effectief en doelmatig wordt besteed. Ten tweede moeten we ervoor zorgen dat de overeengekomen bezuinigingen onverkort worden behaald en dat het restant dat nog niet is ingevuld binnenkort wordt bepaald. Ten derde moeten we het indringend met elkaar hebben over de schuldenlast. Ik zei net al even dat we de stad voor een belangrijk deel op orde hebben gebracht, dat dat een aantal centen kostte, maar dat we daarmee dan ook wel wat hebben. De rekening daarvan ligt natuurlijk wel op tafel. Het college zal kort na het reces met een voorstel komen voor een realistisch afbouwscenario. Daarover zal wethouder Cassee straks wat zeggen. Ten vierde is het belangrijk om gezamenlijk meer zicht te krijgen op een ander type ambtelijke organisatie; een kleinere, meer hoogwaardige organisatie, die minder afhankelijk is van extern inhuur. Daarover zal wethouder Van Doorn straks vast het een en ander zeggen. Ten vijfde moeten we ons goed voorbereiden op de aanstaande uitbreiding van het takenpakket van het college in verband met de decentralisatie van rijks- en provinciale taken. Dat zijn, grosso modo, de vijf prioriteiten van het college in de komende jaren. Als we spreken over een kleine, hoogwaardige ambtelijke organisatie en het op orde brengen van de bedrijfsvoering, is dat beslist geen kritiek op het huidige ambtelijk apparaat. Ik hecht eraan te zeggen dat het er primair om gaat de vorm van de organisatie goed te bekijken en om de prioriteiten die we als bestuur bij de organisatie neerleggen helder te maken. Graag wil ik hier de ambtenaren bedanken voor de prima ondersteuning die wij als college en als raad doorgaans krijgen en voor de bereidheid om de enorme opgave die nu voorligt op het gebied van noodzakelijke bezuinigingen en veranderingen loyaal ter hand te nemen. Mijn complimenten daarvoor. Ik rond af. Er is veel werk aan de winkel voor ons allen. We moeten eendrachtig samenwerken om Haarlem door de crisis

te loodsen en we moeten er gezamenlijk naar streven om er zo mogelijk nog sterker en robuuster uit te komen.

Wethouder CASSEE: Ik wilde mij om te beginnen aansluiten bij de complimenten. Door de wat onverwachte rolwisseling is in de afgelopen dagen ongelooflijk veel werk verzet om mij de indruk te kunnen laten wekken dat ik precies weet hoe het zit. We hebben het over de kadernota. Afgelopen maandag leek het net of het ook over allerlei andere dingen ging. Als er een dominee Gremdaatprijs zou zijn, had ik die willen uitreiken aan de heer Vrugt. Hij heeft kans gezien om in een mengeling van de toestand in de wereld van de heer G.B.J. Hiltermann, de relativerende toets van dominee Gremdaat en Barend Servet een beeld te schetsen waarin het allemaal de schuld is van het grote kapitaal, waardoor wij het hier allemaal buitengewoon moeilijk hebben. Die analyse zou ik wat nuanceren, maar zijn betoog was wel buitengewoon kaderstellend. Hartelijk dank daarvoor en mijn complimenten.

Dan kom ik op de kadernota. De kadernota stelt kaders voor wat wij in de begroting 2013 opnemen. In de kadernota hebben we daarbij een aantal uitgangspunten opgeschreven die ik nog maar weer eens even herhaal. Het eerste is dat het coalitieakkoord leidend is. Een aantal van u heeft gerefereerd aan de herijkingsoperatie. Die heeft ertoe geleid dat wij de uitgangspunten bij het coalitieakkoord hebben herbevestigd. Daarbij hebben wij uitgesproken dat het bedrag van 35 miljoen euro spijkerhard is en dat we het daar niet meer over hoeven hebben. Dat bedrag staat.

Mevrouw LANGENACKER: Ik zou graag een opmerking willen maken.

De VOORZITTER: Dat mag, maar ik heb een vreemd verzoek aan u. Mijn verzoek is om de wethouder de gelegenheid te bieden een betoog op te bouwen, zoals wij dat maandagavond ook konden. Dat is geen verbod op interrupties. Ik vraag u wel uw interrupties op te sparen.

Mevrouw LANGENACKER: De wethouder hoeft niet meteen antwoord te geven. Mij viel op dat hij zei dat het coalitieakkoord leidend is. Ik hoorde de heer Schneiders echter vijf prioriteiten stellen die ik niet meteen allemaal kan afleiden uit het coalitieakkoord. Kunt u daarop reageren?

De heer CASSEE: Uitgangspunten zijn iets anders dan prioriteiten. De uitgangspunten zijn de punten aan de hand waarvan wij de discussie hebben gevoerd. Die kunnen vervolgens leiden tot prioriteiten binnen die uitgangspunten. Het bedrag van 35 miljoen euro staat dus vast. U heeft kunnen zien dat wij onszelf in 2013 en 2014 een extra bezuiniging hebben opgelegd van maximaal 8 miljoen euro. Dat staat gewoon op pagina 2 van de nota en dat is dus niet nieuw. Voor de decentralisaties vanuit het Rijk – waarvan we dus niet precies weten wanneer die zullen komen – hebben we als uitgangspunt geformuleerd dat rijksbudget werkbudget is. In een aantal moties is ingegaan op het feit dat we de hekken rondom een aantal reserves kwijt zouden willen teneinde maximaal flexibel te kunnen zijn. Daar komen we ongetwijfeld nog over te spreken. Ook hebben we uitgesproken dat we de algemene reserve kunnen inzetten voor tegenvallers die zich onverhoeds kunnen voordoen. Dit hebben we u allemaal op 28 februari gemeld. Daar hebben we naar gehandeld en de resultante daarvan is de kadernota.

Opmerkingen die met enige regelmaat terugkwam waren ‘hoever staan we nu eigenlijk met die bezuiniging van 35 miljoen euro?’ en ‘we zien door de bomen het bos niet helemaal meer’ of ‘de gemeente moet ook in eigen vlees snijden.’ We hebben 35 miljoen euro ingevuld in de periode tot 2018, zoals we dat hebben afgesproken. We hebben inmiddels een reductie van 30 fte gerealiseerd van de 100 fte die in het akkoord stonden. De volgende 70 fte is ingevuld in de planning tot 2018. Bij de integratie van de afdelingen Stedelijke projecten en Wijkzaken staan ook nog eens 25 tot 35 fte op de nominatie om geschrapt te worden. De mededeling dat de gemeente niet eenzijdig alles bij de burger moet leggen en ook in eigen vlees moet snijden, is natuurlijk altijd juist. In dit geval kunnen wij echter ook aantonen dat er wel degelijk krachtig wordt ingegrepen.

Waarom hebben we gezegd dat we in 2013 en 2014 een extra slag van maximaal 8 miljoen euro maken? Omdat we hebben vastgesteld dat een extra taakstelling die daar bovenuit zou gaan binnen de bestaande kaders niet mogelijk is. Daarom hebben we het gehad over een kerntakendiscussie. Daarom ook hebben we in de brief van 28 februari gezegd dat als meer bezuinigingen nodig zouden zijn, we een andere discussie moeten voeren. Het gaat dan niet meer over kaasschaven, maar over een andere rol van de overheid. Dat is dus de logica achter het systeem. De bezuinigingen van 35 miljoen euro zijn ingevuld. Het bedrag van 8 miljoen euro is het maximum voor 2013 en 2014. Mocht er meer nodig zijn, dan zullen wij de discussie nog voeren en voorbereiden, maar die geldt dan voor 2015 en later.

De heer VRUGT: Ik hoor de wethouder eigenlijk twee verschillende dingen zeggen. Eerst begint hij over de 35 miljoen euro. Dat bedrag was ons allemaal bekend. Juist het bedrag van 8 miljoen euro daar bovenop heeft afgelopen maandag een aantal vragen opgeroepen. Dat bedrag is bedoeld om mogelijke toekomstige tegenvallers op te vangen. Daarna hoor ik daar weer een nuancering bij. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat meerdere mensen, ook voorafgaand aan deze kadernota, een nadere onderbouwing hebben gevraagd bij de noodzakelijkheid van die 8 miljoen euro. Ik kan daar ook nu ik u zo hoor nog steeds niet echt mee uit de voeten. Ik kan mij best voorstellen dat we dat bedrag nodig hebben voor de tegenvallers hier in het apparaat. Mij is echter nog niet helder waar die 8 miljoen euro in 2013 en 2014 precies voor nodig is, anders dan voor mogelijke toekomstige tegenvallers.

Wethouder CASSEE: Het staat op pagina 8 van de kadernota. Voor 2013 staat daar van die 8 miljoen euro 4,5 miljoen euro ingevuld. Wat u nog niet kan weten maar wij wel, is dat in de junicirculaire een tegenvaller voor 2013 is opgenomen van 2 miljoen euro. Daarvan moet de formele doorrekening nog plaatsvinden. Met die 2 miljoen euro zitten we al op 6,5 miljoen euro. Tussen nu en de begroting gaan we die bedragen nader invullen. Dat is de afspraak die we hebben gemaakt. Hoe verder weg je zit, hoe minder specifiek de voorspellingen zijn. Dat betekent dat we de onderbouwing voor 2014 in september zo goed mogelijk gaan maken. Daarna moeten we bekijken hoe hard die onderbouwing is. Dat weten wij op dit moment evenmin als u.

De heer VRUGT: U loopt dus theoretisch vooruit op mogelijke toekomstige tegenvallers?

Wethouder CASSEE: We lopen daar niet theoretisch op vooruit; we lopen vooruit. Dat doen we omdat tot nu toe niets is meegevallen.

De heer VRUGT: Dat ben ik met u eens, maar dat komt vooral door interne activiteiten. Alleen al in de eerste drie maanden van dit jaar was er een tegenvaller van miljoenen euro's. Die heeft met rijksbudgetten niets te maken. Ik kan uw lijn best begrijpen, maar misschien moet het dan wel 11 miljoen euro in plaats van 8 miljoen euro zijn. Mij is niet helder of we nu vooruitlopen op mogelijk rijksbudget, op mogelijke tegenvallers van buitenaf of dat we ons indekken tegen interne blunders.

Wethouder CASSEE: Denkt u dan dat dat andere euro's zijn?

De heer VRUGT: Dat niet, maar de ene euro is wat pijnlijker dan de andere.

Wethouder CASSEE: Dat is een politiek oordeel. Het gaat nu gewoon om de feiten.

De heer VRUGT: Mijn buurman zegt dat u mij gelijk geeft. Ik ben dat met hem eens. U ontkent namelijk niet dat die tegenvallers gewoon uit eigen huis komen in plaats van vanuit het Rijk.

Wethouder CASSEE: In de stijl van dominee Gremdaat zou ik op de vraag 'bent u het met mij eens?' kunnen zeggen: 'Ja, ja! Maar ook: nee, nee!' Met alle respect, mijnheer Vrugt, ik bewonder uw flexibele geest, maar ik deel uw analyse niet. Het spijt mij zeer. U wilt mij laten zeggen dat wij een extra bezuinigingstaakstelling hebben omdat wij al weten dat wij intern zodanige tegenvallers zullen krijgen dat we 8 miljoen euro nodig hebben. Dat is gewoon feitelijk onjuist. Daar kunnen we gezellig over bekvechten, maar volgens mij schieten wij daar niets mee op.

De heer VRUGT: Ik houd u daaraan bij de afrekening aan het eind van het jaar.

Wethouder CASSEE: Dat lijkt mij goed.

De heer MULDER: Ik zal niet ook beginnen over die 8 miljoen euro, waarvan u destijds gezegd heeft dat u ons vooraf zou informeren over de invulling. Dat zit er namelijk niet meer in. In mijn termijn van afgelopen maandag heb ik al gezegd dat u op de eerste pagina van de kadernota spreekt van 'pijn'. Bedoelt u daarmee dat een kerntakendiscussie onvermijdelijk meer pijn zal doen dan het kaasschaven dat we tot nu toe hebben gedaan? Of levert het invullen van die 8 miljoen euro al pijn op? Of is er sowieso al meer pijn omdat de rek een beetje uit de bezuinigingen is? Als u spreekt over pijn, moet u wel aangeven wat u daarmee bedoelt.

Wethouder CASSEE: Dat lijkt mij ook. Wij komen met een analyse van die 8 miljoen euro. Wij komen ook met een voorstel over hoe je die 8 miljoen euro zou kunnen realiseren en vervolgens besluit u of we dat ook op die manier gaan doen.

De heer MULDER: Maar wat gaat er nou pijn doen?

Wethouder CASSEE: Dat is voor iedereen verschillend. Dat weten we toch niet?

De heer MULDER: Ik snap dat u dat zegt, maar ik zou u willen aanraden om een kadernota dan niet te beginnen met de opmerking dat er pijn aan komt. Dat vind ik te vaag en het veroorzaakt alleen maar onrust.

Wethouder CASSEE: Ja, maar laten we elkaar in helder Nederlands blijven toespreken. Als je 35 miljoen euro plus 8 miljoen euro bezuinigt, kun je niet doen alsof dat pijnloos verloopt. Voor de een is de pijn anders dan voor de ander. Het is natuurlijk uitgesloten dat iedereen zegt: jottem, we krijgen 43 miljoen euro minder. Dat lijkt mij niet realistisch.

Mevrouw LANGENACKER: Ik zie ook in de beantwoording van de moties dat we er op dit moment zeker van zijn dat er 6,5 miljoen euro aan bezuinigingen op ons afkomt.

U bent er nog niet zeker van dat de resterende 1,5 miljoen euro ook onze kant op komt. Dat horen we echter voor de begroting. Het kan dus ook zo zijn dat we maar 6,5 miljoen euro hoeven bezuinigen.

Wethouder CASSEE: Ja.

Mevrouw LANGENACKER: En vervolgens komt u ook met een voorstel voor de invulling hiervan?

Wethouder CASSEE: Ja, en wel op het moment dat het er nog toe doet. Ik wil een aantal elementen met u doornemen. Eén daarvan – niet de minst belangrijke – is de schuldpositie. De schuldpositie is een prominent onderdeel van het coalitieakkoord en ook in veel van uw bijdragen van afgelopen maandag. Het leuke van het feit dat je plotsklaps deze portefeuille krijgt, is dat je nog betrekkelijk basale vragen kunt stellen. Een van de dingen die ik heb gevraagd is: hoe groot is de schuld en wat staat daar tegenover? Wij hebben per ultimo 2011 een schuld van 486 miljoen euro. Daar staan tegenover 507 miljoen euro aan economische boekwaarden (dat wil zeggen verhandelbare spullen) en 127 miljoen euro aan boekwaarden met maatschappelijk nut. Die wil niemand hebben, maar die heb je wel nodig. Je kunt ze niet verkopen, maar ze zijn er wel. Met andere woorden: we hebben 486 miljoen euro schuld en we hebben daar 634 miljoen euro aan bezittingen tegenover staan. Betekent dit dat we dus nu klaar zijn en niets hoeven doen? Nee. De VVD heeft een initiatiefvoorstel ingediend over de schuldquota en hoe je daarmee om zou moeten gaan. In september gaan wij daarover een gesprek met de raad aan. We benoemen dan een aantal elementen die betrekking hebben op die schuld en kijken hoe we op een aantal manieren aan de doelstellingen kunnen voldoen. Eén opmerking wil daarover nu al maken, zonder het debat over de schuldpositie te voeren. Daar hebben we namelijk allemaal technische details voor nodig. Ik geef een voorbeeld om te illustreren dat het toch wat gecompliceerder ligt dan het op het eerste gezicht lijkt. Recent hebben wij ongeveer 80 miljoen euro uitgegeven voor de gemeentelijke huisvesting. Die zouden we kunnen verkopen en vervolgens terughuren. Als we dat doen, is onze schuldpositie op papier met 80 miljoen euro verlaagd. Vervolgens zijn de exploitatielasten hoger. Er is namelijk niemand die zo goedkoop kan lenen als wij. Wat betekent dat? Dat betekent dat in het verleden bewust voor deze constructie gekozen is. In

de notitie die in september komt, komen wij op dit punt terug. Ik heb het voornemen om, als ik tegen die tijd tenminste deze portefeuille nog heb, aan een partij te vragen wat het kost om die 80 miljoen euro buiten de deur te zetten. We leggen die uitkomst dan naast de kosten die we nu feitelijk maken.

De heer SNOEK: Wethouder, dank dat u juist dit voorbeeld noemt. Zojuist bagatelliseerde u de schuld een beetje.

Wethouder CASSEE: Daar verzet ik mij tegen. Dat is stemmingmakerij.

De heer SNOEK: U zei net dat we ons wel moesten realiseren dat er behoorlijk wat bezittingen van de gemeenten tegenover die schuld staan. Dat is wel bezit, maar ik dacht toen al dat als we bijvoorbeeld het stadhuis zouden verkopen, we het ook weer zouden moeten terughuren. Daar hebben we dus niet zoveel aan. Ik had zelf wat moeite met de stemmingmakerij over het feit de schuld wel zou meevallen. Het interessante is dat u nu zelf ook dat voorbeeld geeft: we kunnen ons vastgoed helemaal niet verkopen, want dat hebben we keihard nodig om onze ambtenaren te kunnen huisvesten. We kunnen het niet zomaar afstoten. Ik vind de relativering van die schuld dus wat vreemd.

Wethouder CASSEE: Dan verschillen wij op dat punt van mening. Hierover komen wij in september te spreken.

De heer REESKAMP: Ook ik heb aan juist dit punt aandacht besteed in mijn termijn. Ik heb eigenlijk precies gezegd wat de wethouder nu ook zegt. De makkelijkste weg lijkt om de boel te verkopen en dan terug te huren, in de wetenschap dat je dan op papier minder schuld hebt. In de begroting moet je dan jaar in jaar uit echter steeds veel meer betalen. Daarom heb ik gepleit voor een heel simpele benadering, namelijk om de schuld terug te brengen zonder het tafelzilver te verkopen, met vaste bedragen die de stad kan dragen. Zo kom je dan op termijn uit op een schuld van 300 miljoen euro. Is dat ook een van de scenario's die u in september met de raad gaat bespreken?

Wethouder CASSEE: Ja. Het tweede punt dat afgelopen maandag uitbundig aan de orde was, is de algemene reserve en het groeien daarvan. Voor een deel is dat een technisch verhaal. De algemene reserve groeit door het toevoegen van de precariogelden. We hebben daar al een aantal keren over gesproken. Het weerstandsvermogen dat wij opbouwen is gebaseerd op de risico's die we hebben opgenomen. Die bedragen 30 miljoen euro. Op basis daarvan heb je een voorziening nodig. Die bedraagt dus ook 30 miljoen euro. Onze reserve is 37,6 miljoen euro groot. Op dit moment hebben we dus een extra buffer van 7,6 miljoen euro. Dat is natuurlijk niet om van achterover te slaan. Daarom moet je elk jaar bekijken welke risico's je hebt en welk weerstandsvermogen daar tegenover moet staan. Ik zal er maar geen doekjes om winden: naarmate de financiële verslaglegging beter op orde is, wordt de kans kleiner dat je nog met onverwachte gebeurtenissen wordt geconfronteerd. Dat laat onverlet dat er van buiten komend onheil kan zijn. Daarom zullen wij, ook bij de begroting voor volgend jaar, uitleggen wat we met die algemene reserve willen doen, al doen we dat misschien wat minder technisch en wat meer praktisch. We vertellen dan hoe de algemene reserve is gevuld en wat we daarmee verwachten af te wenden.

De junicirculaire geeft meer duidelijkheid over 2012 en 2013. In 2012 spelen we ongeveer quitte. In dat jaar hebben namelijk wat meevallers en wat tegenvallers. In 2013 hebben we een tegenvaller van 2 miljoen euro. Over 2014 is de junicirculaire onduidelijk. Wat er staat, is namelijk nog gebaseerd op een economische groei die inmiddels een krimp is. We hopen dat dit in september helderder wordt. Ik ben daar echter zelf niet optimistisch over. Als we op 12 september stemmen en vervolgens gaan formeren, blijft onduidelijk wat daar daarna uitkomt. Dit is dus een onzekerheid waarmee we nu eenmaal moeten leven.

Er was een discussie over de vraag of we wel kunnen doorgaan met zo'n rigide investeringsplafond. Vraag was of we daarmee de stad niet op slot gooien of achterstanden creëren. Nu wil het geval dat een analyse van die investeringsbedragen van de afgelopen jaren laat zien dat er hogere incidentele uitgaven zijn geweest, onder andere

op het gebied van huisvesting. Ook zijn incidenteel hogere uitgaven gedaan aan de huisvesting van het onderwijs. Voor de huisvesting van de gemeente en van onderwijs gaat het om 220 miljoen euro in drie jaar. 24 miljoen euro daarvan is voor riolering. Als u dat leest en u ziet vervolgens een tabel voor 2017 met 19 miljoen euro, lijkt dat onmogelijk. Daar kun je namelijk niets voor doen. De inschattingen voor al die jaren zijn gemaakt op basis van de vervangingsinvesteringen en de investeringen zoals we die nu kennen. Met andere woorden: ze zijn niet exact. Hoe verder ze weg zijn, hoe minder exact ze zijn. Het is dus niet zo dat dit een taakstelling op voorhand is, waarbij we eigenlijk al weten dat die onhaalbaar is. Ook daarover gaan we steeds verfijnder rapporteren. Dat is het verhaal.

De heer SNOEK: De wethouder geeft aan dat er wel degelijk wordt gesneden in eigen vlees. Als voorbeeld noemt hij de formatiereductie. Daarover hebben we allemaal kunnen lezen. We hebben bij de jaarrekening ook kunnen zien dat de feitelijke bezetting gewoon toeneemt: in 2010 is die 1153, in 2011 1164. Je lijdt nog geen pijn zo lang de daadwerkelijke bezetting toeneemt. Dat relativeert de opmerking van de wethouder dus enigszins. De heer Cassee geeft aan dat het coalitieakkoord voor het college nog steeds leidend is. Als voorbeeld noemt hij het bedrag van 35 miljoen euro. In de eerste termijn is ook een opmerking gemaakt over de clusterverdeling van de bezuinigingen over de verschillende thema's. Houdt het college zelf vast aan die verdeling over de clusters? Of ziet u ruimte om daarin te schuiven?

Wethouder CASSEE: Voor die 35 miljoen euro in grote lijnen houden we daaraan vast. Wat betreft de 8 miljoen euro hebben we aangegeven dat we streven naar een evenwichtige verdeling. Dat is niet hetzelfde als een evenredige verdeling.

De heer SNOEK: Die 8 miljoen euro hoeft dus niet volgens de clusterverdeling te gaan, maar de 35 miljoen euro op hoofdlijnen wel.

Wethouder CASSEE: Als uitgangspunt wel, ja. Wat die formatie betreft is er een verschil tussen het opheffen van formatieplaatsen en de feitelijke uitstroom, omdat we te maken hebben met frictie en boventaligheid. Ik denk dat dit het antwoord is. Mijn buurman denkt er ook zo over.

De heer SNOEK: Daarin heeft de wethouder natuurlijk gelijk. Het is de wethouder Bedrijfsvoering die verantwoordelijk is voor de uitstroom van personeel en die ervoor moet zorgen dat we mensen die hier niet langer een baan hebben begeleiden naar een andere werkgever. Als we mensen hier maar eindeloos op de loonlijst houden, bezuinigen we niet. Het gaat dus om een totaalpakket. Zolang de bezetting toeneemt en de formatie terugloopt, bezuinigen we niet.

Wethouder CASSEE: De heer Van Doorn zal dit verder uitleggen.

De heer REESKAMP: Ik merk dat de wethouder niet heel gericht ingaat op de bijdragen in de eerste termijn. Is het de bedoeling dat wij die zaken in de tweede termijn nog eens noemen?

De VOORZITTER: Er wordt op hoofdlijnen geantwoord. U heeft echter het recht om vragen te stellen. De eerste termijn is ook bedoeld om een hoofdzaak uit de motie ter sprake te brengen. Ik kan u daar niet van weerhouden. De echte details komen in de tweede termijn van de raad aan bod.

De heer MULDER: Ik had dezelfde vraag. Gaat het college nog mondeling in op de moties?

De VOORZITTER: Dat is aan het college.

Wethouder CASSEE: Het antwoord is nee.

De heer REESKAMP: Ten eerste wil ik nog even de kernvraag stellen die ik ook aan uw voorganger heb gesteld, ieder jaar: liggen we op koers? In mijn termijn heb ik het college uitgedaagd om toch eens even te kijken of die overschrijding op smartphones uit het resterende ICT-budget gedekt kan worden. Ik ga daar geen amendement over indienen, maar neemt u die uitdaging aan? Komt u bijvoorbeeld bij de begroting met een gedegen voorstel daarvoor? Ik vraag dat ook in het kader van het snijden in eigen vlees.

Wethouder CASSEE: Ja. Wat betreft uw eerste vraag: zowel de burgemeester als ik hebben nou net uitvoerig uitgelegd dat we op koers liggen. Het antwoord is dus ook hier bevestigend.

De heer VRUGT: Ik begrijp dat we die extra bezuiniging van 8 miljoen euro preventief inboeken. Wij stellen in onze motie prioriteiten in het sociale domein. U gaf net al aan dat bij die extra 8 miljoen euro evenwichtig en niet evenredig op de clusters wordt bezuinigd. Ik ben daar op zich blij mee, al moet ik het allemaal nog maar zien. Los van het feit dat we nog niet weten of die extra bezuiniging van 8 miljoen euro nodig is, gaan we nu dus instemmen met een invulling die we totaal nog niet kunnen overzien. En toch is dit een kadernota. Heb ik dat scherp?

Wethouder CASSEE: Nee. Wij hebben zojuist gemeld dat we voor het bedrag van 8 miljoen euro twee opdrachten hebben. Eerst moeten we aangeven dat die bezuiniging nodig is. Het zou om minder kunnen gaan, maar nooit meer. Dat hebben we gezegd. Daarnaast komen we bij de begroting met voorstellen voor de invulling. Die voorstellen zijn evenwichtig, maar niet per se evenredig verdeeld, zoals dat wel geldt voor die 35 miljoen euro. Veel duidelijker kan ik het niet maken. U zegt dus nergens ja tegen. U zegt alleen ja tegen het feit dat wij onderzoeken in hoeverre die 8 miljoen euro nodig is en tegen de voorstellen om die extra bezuiniging daadwerkelijk in te vullen. Niet meer, niet minder.

De heer VRUGT: Ik ben blij dat we dit nu heel scherp hebben. Dank u.

De heer SCHRAMA: Ik heb twee kleine vragen. De eerste gaat over het bedrag van 8 miljoen euro. Op pagina 32 staat dat we de komende jaren in totaal zo'n 36 miljoen euro overhouden. Bovendien gaan we nog eens twee keer 8 miljoen euro extra bezuinigen. In totaal komen we dan uit op een bedrag van 46 miljoen euro dat we in de komende jaren over hebben. Die gaan we in totaal gebruiken om tegenvallers mee op te vangen. Als je in de komende jaren al zoveel ruimte hebt, waarom is het dan nodig om in de eerste twee jaren nog eens 16 miljoen euro extra ruimte te creëren?

Wethouder CASSEE: Volgens mij telt u die 8 miljoen euro dubbel. U zegt dat we de extra 8 miljoen euro bezuinigen om ruimte te creëren voor onder andere tegenvallers. Daarna telt u dat bedrag er nog eens bij.

De heer SCHRAMA: Ik tel niets dubbel. Op pagina 32 staat een lijstje met het saldo uit de meerjarenbegroting inclusief aanvullende beleidskeuzes. Als je die bedragen optelt, kom je op een zeer hoog bedrag, rond 30 miljoen euro. Daar komt nog eens 16 miljoen euro bij. In totaal kom je dan op 46 miljoen euro aan bezuinigingen. Dat is dus wat u ons nu presenteert. Er is in de komende jaren al heel veel geld over. We krijgen in de komende jaren een positief saldo. Toch gaan we in totaal 46 miljoen euro reserveren voor tegenvallers. Dat vind ik ongelooflijk veel.

Wethouder CASSEE: Daar neem ik kennis van.

De heer DE JONG: Klopt het dat we met het aannemen van deze kadernota besluiten dat de verhoging van de ozb met 3% boven de inflatie in de afgelopen zes jaar voor het komende jaar van de baan is? Wordt de ozb alleen tegen inflatie gecorrigeerd, en wordt in het najaar besloten over een eventuele verlaging van de ozb?

Wethouder CASSEE: Dat stellen we bij de begroting vast, maar het staat er nu als kader wel op die manier in.

De heer VRUGT: Wat er nu in staat, is een verhoging met 1,75%. Bij de begroting vullen we dat inderdaad pas echt in.

De VOORZITTER: We gaan naar de heer Van Doorn. Wethouder Van Doorn heeft van wethouder Heiligers de portefeuille Bedrijfsvoering overgenomen.

Wethouder VAN DOORN: Ik ga het over twee hoofdonderwerpen hebben: bedrijfsvoering en bereikbaarheid. Daarnaast zal ik ingaan op een aantal kleinere punten, die overigens niet onbelangrijk zijn. Eerst ga ik in op de eigen organisatie. Op dit moment heeft de optimalisatie van de bedrijfsvoering de hoogste prioriteit voor dit college. Dat betekent een aantal dingen. Tegelijkertijd zijn we bezig met het verbeteren van onze

organisatie en met een proces waarin we nadenken over een verkleining van die organisatie. Daar vloeit een aantal processen uit voort. Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat er acht processen in de organisatie lopen die regelmatig interfereren. Ik ga proberen ze aan u uit te leggen. Het eerste is het streven naar minder externen. Dat proces loopt en het loopt ook op schema. Dat is een belangrijke voorwaarde om een aantal doelen te kunnen bereiken. Het tweede proces is om tot minder fte te komen. We hebben een streven afgesproken van 100 fte tot 2010. Ook dat proces loopt op dit ogenblik op schema. Het derde proces is een geleidelijke ontwikkeling naar een meer regiegestuurde organisatie. Dat is een procesmatige aanpak die interfereert met de eerste twee onderwerpen die ik noemde. Het vierde proces is dat we graag willen dat eigen personeel is ondergebracht in een harde kern, en dat de buitenring wordt ingevuld door mensen van buiten onze organisatie. Dat betekent een interne conversie. Op dit moment hebben we een aantal belangrijke functies binnen de organisatie extern belegd. Dat zal moeten gaan veranderen. Dat moeten interne mensen worden. De buitenring moet extern zijn. Het vijfde proces is het streven naar hogere kwaliteit. Dat betekent dat de medewerkers een competentieontwikkeling moeten doormaken. Dat proces moet individueel vormgegeven worden en moet organisatiekundig gestuurd en ondersteund worden. Het zesde proces is een succesvolle afronding van de lopende fusie tussen Wijkzaken en Stedelijke projecten. Dat proces is in gang gezet en moet op 1 januari 2013 voltooid zijn. Dat heeft vanzelfsprekend wel zijn consequenties, ook na 1 januari 2013. Het zevende proces is dat wij een absoluut zekere ondersteuning moeten hebben op het gebied van ICT: hoogwaardig, op de juiste plekken en goed bedienend, zowel wat betreft de procesvoering als wat betreft de uitvoering van werkzaamheden in onze organisatie. Het achtste proces is dat we de winkel open moeten houden. We moeten onze dienstverlening op orde hebben. We moeten onze producten op een heldere en goede manier aanbieden aan onze burgers. Die acht processen hebben allemaal een eigen processtroom. Daarnaast kunnen ze, zoals ik al zei, interfereren. Dat geheel moet goed en stevig worden begeleid door onze afdeling HRM. Dat vraagt op het gebied van processen, instrumentarium en zorg voor de aantrekkelijkheid van Haarlem als woon- en werkgemeente veel inzet. Dat proces moet zichtbaar worden gemaakt, voor het college en voor u. Ik heb de organisatie daarom gevraagd om in september of oktober een notitie te verstrekken waarin die processen in hun onderlinge samenhang inzichtelijk gemaakt worden. Wij kunnen dan in gesprek gaan over de mogelijkheid om die processen zo goed mogelijk tot het gewenste resultaat te brengen, zoals dit is overeengekomen in het coalitieakkoord. In de periode tussen september en oktober wil ik ook graag een informatiebijeenkomst organiseren waarin ik deze zaken met u doorneem. Zo kunnen we op basis van een notitie kijken of we op schema zitten. Daarnaast kunnen we het dan hebben over de toekomstige ontwikkeling in de komende paar jaren. U weet dan waar we naartoe gaan en welke consequenties daaraan verbonden zijn. Als ik deze opsomming aan de orde stel, zal ik ook kort ingaan op de motie die voorstelt om het aantal externen versneld af te bouwen. Dat zou betekenen dat we gaan ingrijpen in die heel gevoelige samenhang van grote processen, waardoor de balans daartussen in gevaar kan komen. Dan kan 'goedkoop, duurkoop' aan de orde zijn. Het college vindt het daarom niet verstandig die afbouw versneld uit te voeren. Wel kan het zijn dat we erin slagen dat versneld vorm te geven. Er is een vraag gesteld over stagiaires en trainees. Wij werken op het terrein van de trainees al met de gemeente Haarlemmermeer samen. Dat proces is al vormgegeven, maar nog niet in voldoende omvang. We gaan eraan verder werken. Dat was mijn bijdrage op het gebied van de bedrijfsvoering.

De heer SNOEK: Ik heb wel begrip voor het evenwicht dat u schetst en de balans die u probeert te zoeken. Aan de andere kant zie je – bijvoorbeeld bij de gemeente Zandvoort – dat de nood bij sommige organisaties op dit moment zo hoog is dat er gewoon een stop gezet wordt op externen. Dat is ingrijpend en het verstoort de balans, maar het schudt de boel misschien ook wel een beetje op. Bovendien zorgt het ervoor dat je minder kosten

hebt. Zegt u nu feitelijk dat de nood in Haarlem nog niet zo hoog is dat zo ingrijpend moet worden ingegrepen? In onze eerste termijn hebben we aangegeven dat we zo tevreden zijn over de manier waarop onze technische vragen beantwoord zijn. We hebben gevraagd of het proces zoals dat nu gevolgd is ook standaardprocedure zou kunnen worden. Kunt u toezeggen dat technische vragen ambtelijk meteen aan de fracties worden beantwoord, zonder tussenkomst van wethouders?

Wethouder VAN DOORN: Wij proberen al uw vragen zo snel mogelijk te beantwoorden. We hebben daar een methode voor afgesproken. Die is zoveel mogelijk gehanteerd. Het zal u niet verbazen dat ik, in de nieuwe situatie waarin ik me bevind, wel heel graag wil weten welke vragen er worden gesteld, en dat ik ook met de antwoorden wil meelezen.

De heer SNOEK: Dat klinkt sympathiek, ware het niet dat we voor een kleine griffie hebben gekozen, omdat de ambtelijke ondersteuning ons als raad ook direct ter beschikking staat. Dat betekent dat het ambtenarenapparaat ons direct kan ondersteunen zonder tussenkomst van het college. Die rol hebben we bij de kadernota bevestigd, maar daarbuiten merken we dat antwoorden op vragen toch eerst ter goedkeuring aan de wethouder worden voorgelegd. Wij hechten eraan om direct gebruik te kunnen maken van die ambtelijke ondersteuning.

Wethouder VAN DOORN: Ik ben me daar goed van bewust. Ik denk dat de situatie op dit moment als volgt is. Een puur technische vraag wordt rechtstreeks door de ambtenaar beantwoord. Wanneer de ambtenaar van oordeel is dat het goed zou zijn als ook de wethouder weet welke vraag er is gesteld en welk antwoord is gegeven, krijgt de wethouder dat antwoord later toegezonden. Ik krijg dus overzichten van vragen die zijn gesteld en de antwoorden die zijn toegezonden. Wanneer er ook maar een vleugje politiek in een vraag zit, wordt de vraag eerst aan de wethouder voorgelegd. Die methode wil ik handhaven. Daarmee zeg ik dus in principe ja op uw vraag. De interpretatie over wat politiek is en wat niet, is aan mij en niet aan u.

De heer SNOEK: In ons voorstel was die beoordeling aan de ambtenaar. De ambtenaar kan dat aan de fractie terugleggen. Zo is dat nu ook bij de kadernota gedaan. Twee van de vragen van de PvdA zijn als politiek beoordeeld. Daarbij oordeelt dan de wethouder. Dat is prima. Laten we dat bij dezen als procedure afspreken.

Wethouder VAN DOORN: Dat experiment hebben we ook met elkaar afgesproken. Wat mij betreft loopt dat tot op heden al heel erg naar wens. Mocht dat zo blijven, dan lijkt mij dit een uitstekende werkwijze. Het scheelt ons allemaal een hoop tijd. Dan ga ik nog in op uw eerste vraag. Op dit moment hebben wij ook externe ondersteuning nodig voor het invullen van interne functies waar wij momenteel geen interne kandidaten voor hebben. Dat betekent dat we externe deskundigheid nodig hebben om de voortgang van werkzaamheden te garanderen. Dat betekent dat het niet mogelijk is dit soort processen versneld te laten plaatsvinden. We hebben wel degelijk op een aantal van dat soort plekken een probleem. Dat maakt een probleemloze conversie naar een kleine kern van eigen medewerkers met een schil van externen ook zo ingewikkeld. Dat kost tijd. Daarnaast moeten wij er ook voor zorgen dat de frictiekosten ten gevolge van dit proces zo gering mogelijk blijven. Niemand zit immers op veel overtolligen te wachten. Wij willen daarom proberen het proces zo verstandig mogelijk vorm te geven. Het is voor mij een uitdaging om u in de overgang van september naar oktober zo goed mogelijk te informeren over hoe wij dat doen.

De heer SNOEK: Het opzeggen van externe inhuur levert geen frictiekosten op. Ik interpreteer het antwoord zo dat de nood bij de gemeente Haarlem nog niet hoog genoeg is om zo ingrijpend te moeten ingrijpen.

Wethouder VAN DOORN: Bij het schrappen van externen heb je altijd nog te maken met het invullen van functies op interim-basis als je op dat moment gewoon nog iemand nodig hebt. Daar zijn hoge kosten aan verbonden, maar die zijn onvermijdelijk. Dat is niet anders.

De heer REESKAMP: De heer Van Doorn is kort even ingegaan op motie 6. De inschatting van de kosten bij deze motie is 5 miljoen euro. Kunt u nog even kort uitleggen waarom het college deze motie ontraadt? Ik hoop ook een beetje op een debat tussen de indieners van die motie en u. Wat is precies uw werkvoorstel?

Wethouder VAN DOORN: Ik wilde zo meteen pas ingaan op beheer en onderhoud. Op het gebied van bereikbaarheid zetten wij grote stappen. Al eerder hebben we met elkaar gesproken over de regionale bereikbaarheidsvisie. Ik kom daar zo nog even op terug. We zijn op dit moment bezig met het ontwikkelen van een parkeervisie. We hebben daarop 750 reacties uit de stad mogen ontvangen. Daarvan ging ongeveer 75% in op de tarifiering. Ook hebben we te maken met de nota over de autobereikbaarheid vanuit Haarlem-Oost. Deze drie belangwekkende documenten hebben allemaal te maken met de verbetering van de bereikbaarheid van Haarlem per auto. In die laatste nota, over de bereikbaarheid van Haarlem vanuit het oosten, wordt een aantal zaken op een rij gezet. De eerste is de Oudeweg. Afgelopen dinsdag is de nota in het college besproken en vastgesteld. Dat betekent dat u de nota binnenkort zult ontvangen en dat deze besproken kan worden in de commissie Beheer. De tweede is het proces rondom de tweezijdige openstelling van de Waarderbrug. Nog voor het reces krijgt u een brief van mij. Daarin wordt de stand van zaken toegelicht en daarin staat ook wat wij vervolgens gaan doen om te komen tot die tweezijdige openstelling conform uw wensen.

Mevrouw LANGENACKER: Er is een motie die zegt dat de commissie zich over de Catharijnevariant heeft uitgesproken en dat u de investering die u nu heeft opgenomen kunt beperken tot de kosten van deze variant. U zegt dat u deze motie ontraadt, omdat u nog met een notitie komt. U geeft echter zelf aan dat u de variant die de commissie heeft opgedragen gaat uitwerken. Waarom ontraadt u dan de motie?

Wethouder VAN DOORN: U zegt het heel goed: we gaan die variant uitwerken. In alle eerlijkheid: ik weet niet zeker wat er in die uitwerking komt te staan.

Mevrouw LANGENACKER: Bedoelt u dan dat die variant nog anders kan worden, of dat het bedrag nog anders kan worden?

Wethouder VAN DOORN: Dat laatste. We moeten zorgvuldig zijn in de manier waarop we met onze centen omgaan. Ik vind het gevaarlijk daar in het kader van de kadernota al een streep doorheen te zetten. Ik wil eerst even wachten wat die informatie voor u oplevert, zodat u daar goed over kunt beslissen.

De heer MARSELJE: U zou dus geen bezwaar hebben tegen een motie of een amendement waarin staat dat het bedrag overeen moeten komen met dat van de Catharijnevariant, welk bedrag dat dan ook wordt?

Wethouder VAN DOORN: Ja, precies: welk bedrag dat dan ook wordt.

De heer MARSELJE: Oké, dan zijn we eruit.

Wethouder VAN DOORN: Heel fijn. Ik ben blij dat ik u van dienst kan zijn.

De heer VAN DE MANAKKER: Dat is absoluut jammer. We krijgen hier met z'n allen spijt van.

Wethouder VAN DOORN: Dan ga ik in op de afwaardering van de Amsterdamsevaart. Die staat, en wat ons betreft blijft die staan. Ik heb allemaal randvoorwaarden opgesomd voor de uitvoering van de gebiedsvisie voor de oostradiaal. Met andere woorden: we leggen de basis om die gebiedsvisie te kunnen uitvoeren. Gevraagd is of de aanpak van de Waarderbrug gevolgen heeft voor de aanpak van de Schoterbrug. Ja, natuurlijk. Als we op enig moment aan de slag kunnen met de Waarderweg zou het raar zijn als we dat geen effect zouden laten hebben op de Schoterbrug. Sterker nog: u zult dan ook op enig moment met mij gaan praten over de Vondelweg. Ik sluit dat niet uit. Laten we elkaar geen mietje noemen: zodra we gaan praten over de aanpak van de Waarderweg moeten we geen situatie gaan creëren die leidt tot een salamitactiek. We moeten ons dan realiseren dat we bezig zijn met de aanleg van de oostradiaal van Haarlem. Dat is de situatie. Dat betekent dat we moeten praten over de Waarderweg, de Schoterbrug en de Vondelweg.

De heer VRUGT: Misschien haal ik een oude koe uit de sloot, maar hij ligt er wel: met een raadsbrede meerderheid is afgesproken dat we bij toenemend verkeer over de Schoterbrug en de Vondelweg verkeersremmende maatregelen zouden treffen in plaats van de boel te verdubbelen. Dat laatste hoor ik u nu echter toch heel duidelijk zeggen. Graag even heel helder: legt u die motie nu volkomen naast u neer?

Wethouder VAN DOORN: Er liggen een aantal moties uit het verleden die tegenstrijdig zijn. Wij, raad en college, moeten nu kiezen hoe we met die tegenstrijdige uitspraken van de raad omgaan. De nota geeft aan welke mogelijkheden er zijn. U heeft deze nota tot nu toe niet van een negatief oordeel voorzien. De nota is nog niet ter besluitvorming aan u voorgelegd maar alleen ter informatie. De nota zal alleen wel via de uitwerking van een aantal plannen aan u worden voorgelegd. Dat is waarom ik afgesproken heb met vertegenwoordigers van de wijkraden in Haarlem-Noord om te horen hoe zij tegen een dergelijke ontwikkeling aankijken. Dat geldt ook voor vertegenwoordigers van de Hekslootpolder. Het spreekt voor zich dat ook zij hier een mening over hebben. Het is onmogelijk om te stellen dat wij wel bezig zijn met de aanpak van de Waarderweg en dan die andere discussie niet voeren. Dat moet in samenhang gebeuren.

De heer VRUGT: Dat ben ik helemaal met u eens. Daarom juist vind ik het van belang om dat nog even te benoemen, zodat iedereen het hier ook snapt. Ik begrijp heel goed dat er tegenstrijdige wensen liggen. Kennelijk heeft niet iedereen op ieder moment even goed opgelet. Ik denk wel dat het voor de gehele raad belangrijk is om te bedenken of we nou een vierbaansweg dwars door onze stad willen, of dat we ons houden aan de afspraken die er al jaren liggen.

Wethouder VAN DOORN: U heeft een motie aangenomen waarin staat dat wanneer de Vondelweg aangepakt zou worden er vooral geen sprake mocht zijn van verdubbeling. Dat betekent dat dat onder andere punt van overleg zal zijn. Zo heb ik dat ook voorgelegd aan de wijkraad Haarlem-Noord. De vraag moet zijn wat de mogelijkheden zijn als we dat als uitgangspunt hanteren. Met andere woorden: aanpak van de Vondelweg betekent niet per definitie verdubbeling. Dat is een mogelijkheid, maar er zijn meerdere mogelijkheden. U mag daar later in dit proces uw oordeel over geven.

Mevrouw BOSMA: Hoe verhoudt zich dat dan tot de regionale bereikbaarheidsvisie? We hebben het over een rondweg om Haarlem heen en u stelt dat nog maar zeer de vraag is of er bij de Vondelweg een vierbaansweg komt. Die weg moet toch een aansluiting hebben op de Westelijke Randweg? Kunt u dat nader toelichten?

Wethouder VAN DOORN: We hebben hier te maken met een aantal stellingen vanuit de gemeenteraad. Een van die stellingen is 'er zal geen verdubbeling van de Vondelweg plaatsvinden'. De vraag is dan of wij een ringweg kunnen aanleggen zonder dat de Vondelweg wordt verdubbeld. Het antwoord daarop is ja. Levert dat dezelfde verkeersafwikkeling of dezelfde snelheid op als wanneer we kiezen voor een verdubbeling? Nee, dat niet. Dat betekent dat u als raad een keuze moet maken over wat u wenselijk vindt.

Mevrouw BOSMA: En heeft u daar geen mening over?

Wethouder VAN DOORN: Ja, die heb ik wel.

Mevrouw BOSMA: En die deelt u niet met ons?

Wethouder VAN DOORN: Ik denk dat ik zojuist heel duidelijk ben geweest over wat ik ga doen. Ik kom daarover bij u terug. Als u de voorgestelde aanpak goed vindt, kunt u daar ja tegen zeggen. Als u over nuances anders denkt, gaan we de discussie aan.

Mevrouw BOSMA: Ik denk dat de bereikbaarheidsvisie toch wel helder is over hoe dat eruit moet komen te zien. Of bent u dat niet met mij eens?

Wethouder VAN DOORN: Die gaat over het aantal banen, maar gaat niet in op een aantal moties die in deze raad zijn ingediend. Nogmaals: u moet daarover een besluit nemen. Ik leg alleen zaken ter bespreking aan u voor. Natuurlijk heb ik daar een mening over.

De heer MARSELJE: Er is een eeuwig misverstand over de steun van D66 voor de motie. Wij hebben het verslag van het besprokene en nog eens bijgehaald. Bij monde van

mevrouw Pippel hebben we toen duidelijk gezegd dat die uitspraak wat ons betreft bepaald geen eeuwigheidswaarde had, maar afhankelijk was van het moment en de voorliggende materie. In uw reactie op de uitvoering van moties zoals de raad die heeft aangenomen, staat een tekst die suggereert dat onze steun aan de motie wel eeuwigheidswaarde zou hebben. U moet dat echter zien in het kader van de opmerking van mevrouw Pippel.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat de wethouder hierop niet reageert, omdat het een mededeling is.

De heer MARSELJE: Dit zegt echter iets over de meerderheid waarover gesproken wordt. Zonder onze steun was er geen meerderheid geweest.

De VOORZITTER: U had een verhelderende mededeling. Die was nuttig.

De heer MULDER: U had het over de motie over de Vondelweg. Bedoelt u nu dat de motie inhoudt dat er per definitie geen sprake kan zijn verdubbeling?

Wethouder VAN DOORN: Ik ben democraat. Als u mijn blog leest, zult u zien dat ik daar graag over mag schrijven. Het effect daarvan is dat als u als raad uitspreekt dat er geen verdubbeling zal plaatsvinden van de Vondelweg, dat voor mij de uitgangspositie is om te komen met een voorstel.

De heer VAN DE MANAKKER: Het is duidelijk dat de raad tegenstrijdige uitspraken heeft gedaan. Ten eerste sprak de raad vorig jaar maart uit dat er aan de Vondelweg tot in de eeuwigheid niets zou veranderen. Ten tweede ging de raad dit jaar akkoord met het besluit over de regionale samenwerking en het realiseren van een rondweg. Die twee zaken gaan niet samen. Laten we dat maar eens gewoon bij de naam noemen. Dan schieten we tenminste lekker op.

De heer MARSELJE: Nu is de verheldering die ik zojuist noemde wel van belang. Die eeuwigheidswaarde zat er wat ons betreft vanaf het moment waarop de motie werd ingediend niet in.

De heer SNOEK: Kan D66 dan aangeven voor welke termijn de steun van D66 voor de motie dan wel geldt?

De heer MARSELJE: Tot aan het einde van deze coalitieperiode.

Wethouder VAN DOORN: Er is een terechte vraag gesteld door de VVD over het doortrekken van de Prins Bernhardlaan. In de nota Haarlem en de autobereikbaarheid vanuit het oosten wordt die aanpak in een procedure en in een prioriteitsvolgorde geplaatst. Dat betekent dat die doortrekking vanwege zowel de kosten als de afweging ten opzichte van andere verkeersmaatregelen op een later tijdstip wordt ingepland. Het is aan u om te beoordelen of mijn keuze om op dit moment nog geen uitwerkingsplan voor te leggen de juiste is. Ik heb er namelijk voor gekozen om met de beperkte ambtelijke bijstand die ik heb prioriteit te geven aan de verkeersmaatregelen die u de meeste prioriteit heeft gegeven. Als u daar anders over denkt, hoor ik dat graag.

De heer VAN HAGA: De vraag ging er vooral om dat we een motie hebben aangenomen die u opdraagt binnen drie maanden met een procesvoorstel te komen. Dat heeft u toegezegd. Daar wachten we nu na een jaar nog steeds op.

Wethouder VAN DOORN: Ik heb u zojuist uitgelegd waarom dat niet heeft plaatsgevonden. In die periode van het jaar is er een groot aantal moties van uw kant gekomen waaraan ook in alle gevallen prioriteit gegeven moest worden.

De heer VAN HAGA: Prima. We kunnen dus concluderen dat u hier geen prioriteit aan geeft, dat u hier geen ambtelijke capaciteit voor heeft en dat u dit gewoon niet gaat doen.

Wethouder VAN DOORN: Misschien vindt u het goed als ik mijn antwoord hierover even afmaak. Dan hebben we het beiden helder geformuleerd. U hebt in een jaar tijd veel moties aangenomen – overigens niet ten onrechte. Dat betekent dat de prioriteitsvolgorde wat betreft de uitvoering en het aanbod aan verkeer dat zich aandiende naar aanleiding van de opening van de fly-over in een prioriteitsvolgorde geplaatst moet worden. Dat betekende dat ik prioriteit heb gegeven aan zaken die hoge prioriteit verdienen en de zaken die iets minder prioriteit verdienen wat heb uitgesteld. Ik heb nu eenmaal te maken

met beperkte ambtelijke bijstand. Ik moet keuzes maken. Uw motie is belangrijk en heeft prioriteit, maar iets minder dan bijvoorbeeld de Oudeweg.

De heer VAN HAGA: Prima. Dan stellen we vast dat er iets in het coalitieakkoord staat waar u verder geen prioriteit aan geeft.

Wethouder VAN DOORN: Ik vind dat u nu de plank volledig mislaat. Gisteren heeft zich bij mij wat teleurstelling voorgedaan. Ik heb gisteren een e-mail ontvangen van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude waarin zij aangeeft dat zij zich wil terugtrekken uit de opbouw van het bereikbaarheidsfonds. Dat vind ik uitermate spijtig, want we hebben gedurende bijna twee jaar intensief met elkaar samengewerkt. Daarom hebben we als regio gepoogd één doel te formuleren voor onze bereikbaarheid. Dat is op beleidsmatig niveau goed gelukt, maar nu het op 'lappen' aankomt, haakt ineens een van de gemeenten af. Ik vind dat spijtig.

De heer SNOEK: Kan de wethouder iets zeggen over wat dit betekent voor de Haarlemse positie?

Wethouder VAN DOORN: Ik heb met mijn mensen afgesproken dat dit voor Haarlem niets betekent. Wij gaan door met het proces. Volgende week of in de week daarna heb ik een afspraak met de stuurgroep waarbij ook de andere gemeenten betrokken zijn. Wij zullen bespreken wat de consequenties hiervan zijn. Mijn eerste inschatting is dat wij allemaal vinden dat dit proces voort moet gaan zoals afgesproken.

De heer SNOEK: Het lijkt mij goed de raad in die discussie mee te nemen en daarover in de eerstvolgende commissie in gesprek te gaan.

Wethouder VAN DOORN: Dat zal ik met alle liefde doen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik zou toch wel willen weten wat het argument was van de buurgemeente. Alleen geld?

Wethouder VAN DOORN: Men is van oordeel dat men heel veel geld heeft besteed aan de aanleg van een fietssnelweg. Dat zou voldoende bijdrage zijn aan de regionale activiteiten. Men wil niet dat andere gemeenten in de regio uitspraken gaan doen over verkeersmaatregelen die zich op grondgebied van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude afspelen.

De heer VAN DE MANNAKKER: Komen ze daar na anderhalf jaar pas achter? Dat vind ik knap.

Wethouder VAN DOORN: Fiscalisering en het parkeerfonds komen aan de orde in de parkeervisie. Als u het goed vindt, ga ik daar verder vandaag niet uitgebreid op in. Als wij praten over fiscaliseren, is mijn standpunt dat we dat eerst moeten invoeren in die wijken waar op dit moment al een systeem van betaald parkeren bestaat. Als u daar anders over denkt, kunt u daar uw oordeel over geven.

Mevrouw BOSMA: U wilt hier niet verder op ingaan, maar u noemt dit aspect wel in de kadernota. Daarom reageren wij er ook op. In die zin denk ik dat het ook correct zou zijn als u iets meer laat weten over uw visie hierop. Als u dat niet doet, heeft het geen zin het onderwerp in de kadernota te noemen.

Wethouder VAN DOORN: In alle eerlijkheid vind ik dat fiscalisering geen systeem mag zijn dat als extra belasting wordt ervaren door de stad. Het systeem zou wat betreft kosten een voordeel voor de stad moeten opleveren, zowel voor de gebruiker als voor de gemeente zelf. Als we dat uitgangspunt delen, kunnen we het hebben over een verbetering van onze parkeersystematiek. Daar zal niemand tegen zijn.

Mevrouw BOSMA: Wat betekent dit nu straks voor de begroting? Wij moeten hier natuurlijk aanstaande donderdag ons oordeel over geven. In die zin is het voor ons onduidelijk waarom u ons een duidelijke visie onthoudt als die er wel is.

Wethouder VAN DOORN: We hebben er heel bewust voor gekozen daar 'pm' bij te zetten. Daarom staat er voorlopig nog geen bedrag bij genoemd. Op basis van een notitie die ik bij u aanlever over hoe een dergelijk systeem eventueel in Haarlem kan worden ingevoerd, onder welke voorwaarden er waar, kunt u nog voor de begroting oordelen of u dit wel of geen wenselijke ontwikkeling vindt.

De heer MARSELJE: Dit is gewoon onderdeel van de discussie bij de parkeernota. Het is niet iets separaats.

Wethouder VAN DOORN: Precies. Ik zal ervoor zorgen dat de presentatie van dit voorstel gelijk loopt met de parkeernota. Dat zal u duidelijk zijn.

De heer MARSELJE: Dan verrast het me dat hier plotseling iets als pm-post opduikt, alsof we het er al over eens zouden zijn. Zolang we het over bepaalde zaken niet eens zijn, horen ze niet in de kadernota thuis.

Wethouder VAN DOORN: Ik denk dat er geen 'pm' had gestaan als we het hier al helemaal over eens waren geweest.

De heer MARSELJE: Ja, maar dan zijn er zoveel zaken uit de parkeervisie die als pm in de kadernota hadden kunnen staan, maar waarbij dat niet zo is.

Wethouder VAN DOORN: Ik heb eergisteren de parkeeropbrengsten tot en met mei gezien. Die zijn weer behoorlijk gestegen ten opzichte van vorig jaar. Die extra inkomsten staan nog los van de maatregelen die we voornemens zijn uit te voeren als gevolg van het vaststellen van de parkeervisie. Ik vind dat een prettige bijkomstigheid.

Mevrouw LANGENACKER: Wat betekent dat voor die 8 miljoen euro aan extra bezuinigingen die nu worden voorgesteld? Daarin is deels ook rekening gehouden met tegenvallende parkeeropbrengsten.

Wethouder VAN DOORN: Dat heeft hier om twee redenen niets mee te maken.

Ik kan u in de eerste plaats alleen maar zeggen welke opbrengsten tot en met mei zijn gegenereerd. Ik heb nog niet het hele jaar voor ogen. Ik kan u dus nog geen zekerheid geven. In de tweede plaats zijn parkeeropbrengsten deel van de dagelijkse rekening zoals die voor dit jaar gaat lopen. Ik kan nog niet voorspellen of er sprake zal zijn van een positief of negatief resultaat. Als het resultaat positief is, heeft dat in ieder geval effect op de berap.

Mevrouw LANGENACKER: Nogmaals: de parkeeropbrengsten zijn dus niet opgenomen in een totaalpakket aan tegenvallers voor die extra bezuiniging van 8 miljoen euro?

Wethouder VAN DOORN: Nee, maar ik ben wel blij dat we nu reëel begroot hebben. Dat vind ik een belangrijk winstpunt ten opzichte van vorige jaren.

Mevrouw BOSMA: U had het streven om 2 miljoen euro extra aan inkomsten uit parkeergelden te ontvangen. Gaat u dat, gezien de verhoging van die inkomsten nu, terzijde schuiven?

Wethouder VAN DOORN: Nee. Ik denk dat we erin moeten kunnen slagen om extra inkomsten te genereren. Of het ook lukt om 2 miljoen euro extra te genereren, kan ik natuurlijk niet beloven. Het is echter wel ons streven.

Mevrouw BOSMA: Dat is dus bovenop die extra inkomsten die u niet had voorzien.

Wethouder VAN DOORN: Nee, die vormen daar onderdeel van.

De bestemmingsreserve is als mogelijkheid genoemd voor de extra middelen die we zouden hebben voor beheer en onderhoud. De aanpak zoals we die onlangs aan u hebben gepresenteerd over de financiële positie van het beheer- en onderhoudsysteem biedt tot 2022 veel garanties over dat beheer en onderhoud. Ik ben me er echter van bewust dat er wat ruimte in zit ten opzichte van de normbudgetten. Ik heb nu niet het geld om daar invulling aan te geven. Als u de mogelijkheid ziet om daar, in welke vorm dan ook, een bijdrage aan te leveren, wil ik daar de discussie heel graag over aangaan.

Mevrouw VAN ZETTEN: Daar kan de wethouder uiteraard op rekenen. We zullen met een voorstel komen.

Wethouder VAN DOORN: Tot slot: de geitjes zijn gered. U heeft dat kunnen lezen in de reactie op de motie.

De heer MULDER: Ik ben blij dat te horen. Ik had u echter eigenlijk nog iets meer gevraagd. Er zijn nog meer bezuinigingen op Ter Kleef voorgesteld, tezamen neerkomend op 31.000 euro. Een daarvan is om Ter Kleef op zaterdag en zondag te sluiten, en nog een paar posten waarvan ik vond dat daarmee de grens van de kaasschaafmethode bereikt was. Kunt u toezeggen dat u daarvoor ook een andere dekking gaat zoeken?

Wethouder VAN DOORN: Ik wil u toezeggen dat ik de gehele bezuiniging anders ga proberen in te vullen. Als dat niet lukt, kom ik daar bij de begroting op terug. Dan kom ik te spreken over het streven om Haarlem klimaatneutraal te maken. We zitten in een economische crisis en dat heeft effect op de mate waarin het Haarlemse bedrijfsleven hieraan een bijdrage kan leveren. Ik stel vast dat wij in de afgelopen jaren ongeveer 7 miljoen euro hebben kunnen binnenhalen voor ons bedrijfsleven en voor derden om te kunnen investeren in duurzame maatregelen. Dat hebben we voor elkaar kunnen krijgen dankzij de kwaliteit van onze ambtenaren. Daar ben ik trots op. De economische crisis betekent echter ook dat een aantal processen minder snel verloopt. Dat maakt mij bezorgd over het streven om Haarlem in 2030 klimaatneutraal te maken. Daar wil ik nader onderzoek naar laten doen en daar kom ik op terug.

Wij hebben voor de rioolheffing een systeem waarbij sprake is van een jaarlijkse omslag naar kostendekkendheid. Dat leidt soms onterecht tot erg hoge tariefwijzigingen. Dat heeft te maken met onze systematiek. Willen we daarvan af – en ik sta daarvoor open – dan moeten we daar in de commissie eens over praten. Zo'n andere systematiek gaat weliswaar werken met reserveringen, maar leidt ook tot minder steile kostenverhogingen dan nu het geval is.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wanneer kunnen we dat verwachten? U ziet dat het enorm oploopt. We lopen helemaal uit de pas met andere gemeenten in Nederland. Ik vraag me af waarom Haarlem daarin een uitzondering moet zijn. Ik neem aan dat dit ook een reden is om de woonlasten op dit moment niet vast te stellen.

Wethouder VAN DOORN: Bij de vaststelling van het gemeentelijke rioleringsplan aan het eind van dit jaar zullen we op dit punt terugkomen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het lijkt mij niet meer dan logisch dat u daarop terugkomt. Als u het punt echter pas aan het eind van het jaar behandelt, moeten we nog een heel lange periode wachten.

Wethouder VAN DOORN: Dat is zo, maar het vraagt nogal wat rekenwerk.

Mevrouw VAN ZETTEN: Uit Maten voor gemeenten kan iedereen opmaken dat wij al jaren uit de pas lopen. Als dat als consequentie heeft dat wij de woonlasten helemaal niet kunnen vaststellen, duurt het eind van het jaar nog erg lang.

Wethouder VAN DOORN: Tegelijkertijd zult u zich realiseren dat wij een systeem hebben opgebouwd in de loop van vele jaren. Daaraan is ook een financieringssysteem verbonden. Om dat te doorbreken, is zorgvuldigheid noodzakelijk. Dat betekent dat we een aantal maanden nodig hebben voor een goede uitwerking waarmee u zou kunnen instemmen.

Tot slot de huisvuilcontainers. Binnen twee jaar hebben wij een dekkingspercentage van bijna 100% in heel Haarlem. Over het watertoerisme kan ik u overigens zeggen dat de Kanskaart Watertoerisme klaar is. Ook het plan van aanpak wordt binnenkort gerealiseerd en aan u aangeboden.

De heer SNOEK: Ik heb een korte vraag over de motie Parkeergeld geparkeerd. In uw antwoord geeft u aan dat de motie haalbaar is als er een positief besluit komt over de parkeervisie. U vraagt ons dus het antwoord op de parkeervisie af te wachten. Onze motie vraagt naar een onderzoek, waarbij we pas bij de begrotingsbehandeling besluiten of we dit gaan doen. Die begrotingsbehandeling ligt na de behandeling van de parkeervisie. Wij vinden het daarom niet zo zinvol om het onderzoek naar de zin van een parkeervisie uit te stellen. Als we dat nu al doen en vervolgens de parkeernota vaststellen, kunnen we bij de begrotingsbehandeling vaststellen of zo'n parkeerfonds nuttig is. Is die constructie voor u werkbaar? Want dan zou u de motie kunnen overnemen.

Wethouder VAN DOORN: Mijn stelling is de volgende. We zijn bezig met de ontwikkeling van een parkeervisie. Die is inmiddels de inspraak ingegaan. Dit aspect vormt daar onderdeel van. Laten we nu eerst eens even afwachten wat er uit de inspraak komt en laten we dat serieus nemen. Daar komt een resultaat uit dat met u wordt doorgesproken.

De heer SNOEK: Zegt u nu dat het parkeerfonds zoals wij dat voorstellen onderdeel is van uw nota? Ligt dat in de inspraak?

Wethouder VAN DOORN: Dat zit inderdaad in de visie en dat betekent dat we erop terugkomen.

De heer SCHRAMA: In antwoord op een motie van ons zegt u dat u daarop in de conceptparkeervisie zult terugkomen. De bedoeling van mijn motie was dat mensen in gebieden in de stad waar nu vignetten gelden en waar heel veel auto's op straat staan, tegen een zeer laag tarief in een parkeergarage kunnen parkeren. Neemt u dat mee in uw conceptvisie? U ontraadt de motie namelijk wel, maar zegt dat u haar meeneemt in de visie. Hoe moet ik dat beoordelen?

Wethouder VAN DOORN: Dit onderdeel wordt wel degelijk meegenomen. Dat gebeurt niet in generieke zin, maar ten behoeve van een aantal parkeergarages.

De heer REESKAMP: Kan de wethouder nog even herhalen wat hij nou precies zei met betrekking tot dat jaartal 2022? Hoorde ik u zeggen dat de bedragen die we nu hanteren tot aan dat jaar hoogstwaarschijnlijk voldoende zijn?

Wethouder VAN DOORN: Ja.

De heer REESKAMP: Verbazingwekkend, maar dank u.

[schorsing]

De VOORZITTER: Wethouder Van der Hoek gaat het hebben over de portefeuille Cultuur, die hij heeft overgenomen van wethouder Heiliegers. Daarnaast gaat hij het uiteraard hebben over zijn eigen portefeuille.

Wethouder VAN DER HOEK: In de eerste termijn zijn er door de raad opmerkingen gemaakt die met name gingen over het sociale domein, de Wmo, cultuur en de regionale samenwerking. Ik wil daar graag wat nader op ingaan. Om te beginnen beluister ik tevredenheid over de weg die we zijn ingeslagen met Hof 2.0 en de onlangs vastgestelde kaderstellende nota Samen voor elkaar. Collega Nieuwenburg en ik hebben daar hard aan gewerkt. De nota moet als meetlat gaan dienen voor alle huidige en toekomstige uitvoering, voor nieuwe initiatieven, voor bestaande en nieuwe pilots. Steeds opnieuw zullen we onze bijdrage aan de acht uitgangspunten uit de nota toetsen, zoals: de burger centraal stellen, actief burgerschap, preventie in plaats van repressie en het bevorderen van zelfredzaamheid. Over dat laatste hebben verschillende partijen hun zorgen uitgesproken, zorgen over mensen met een beperking die het echt niet zelf kunnen en die geen eigen kracht hebben. Houden we daar in de toekomst nou wel voldoende rekening mee? Volgens mij is Samen voor elkaar duidelijk, maar om misverstanden te voorkomen: het antwoord is ja. Ja, wij houden rekening met deze beperkingen. Anderzijds schrijven we deze mensen ook niet bij voorbaat af. Dat is volgens mij nu juist het positieve in de slag die we nu maken. Mensen worden weer als volwaardig mens gezien en niet alleen als hulpbehoevend. We nemen mensen serieus in hun vraag of beperking, maar ook in wat zij zelf kunnen, al is dat nog zo beperkt. Dat is volgens mij respectvol omgaan met je medemens. Als iemand werkelijk niets zelf kan, zorgen we voor diegene. In dat soort gevallen is de vraag in hoeverre dat nog verband houdt met Samen voor elkaar. We hebben het dan al snel over intramurale zorg, en daar gaat Samen voor elkaar niet over. Waar Samen voor elkaar wel over gaat, dat zullen we duidelijk communiceren aan de burger, met als basis onze veranderboodschap. Die maakt in een aantal zinnen duidelijk dat de tijd van 'u vraagt en wij draaien' voorbij is, dat wij van burgers ook een bijdrage vragen in de oplossing van hun problemen en waar mogelijk aan die van anderen in onze stad. Wie tijdelijk of permanent niet kan meedoen, zullen wij steunen met goede informatievoorziening en een goede infrastructuur. Dat doen wij samen met de partners in onze stad; vrijwillig en professioneel. Daarbij staan ons vanuit het Rijk minder voorzieningen ter beschikking, terwijl het beroep op de voorzieningen in de komende jaren steeds verder zal toenemen. Dat vraagt om verantwoord omgaan met publiek geld.

Daar waar het kan, zullen we dus efficiënter moeten werken zonder de burger in zijn recht op een adequate voorziening tekort te doen. Die balans is uitgangspunt. Een goed voorbeeld van hoe dat kan, is de omruilactie voor de scootmobielen. Dit is niet direct een kadernotaonderwerp, maar ik zal erop ingaan omdat alle partijen een motie daarover hebben ondertekend. Burgers krijgen namelijk een gelijkwaardig en in veel gevallen beter op maat gesneden hulpmiddel, terwijl de kosten door middel van een beter contract met een nieuwe leverancier naar beneden kunnen. Tevens wordt voorkomen dat scootmobielen ongebruikt bij burgers staan. Dat dit niet bij een enkeling het geval is, bleek uit een enquête waarbij 10% van de respondenten aangaf de scootmobiel niet te gebruiken. In de eerste termijn heeft een aantal fracties vragen gesteld over de geitjes en over de noodzaak van zo'n kleine bezuiniging. Daar kan het college zich iets bij voorstellen en dat heeft u ook gezien in onze reactie op de motie. Die twijfel verbaast ons echter bij een dergelijke, significante bezuiniging. Ze loopt op tot 800.000 euro in vijf jaar, helpt om onze kosten te beheersen en de burger wordt er niet de dupe van omdat hij een op maat gesneden scootmobiel krijgt. Het verbaast ons dat ook gevraagd wordt een dergelijke bezuinigingsmaatregel maar te laten liggen. Ik wil u vragen om nog eens goed naar dat verzoek te kijken, in de wetenschap dat we echt met zorg naar de vraag van de burger kijken, per individu, met oog voor individuele gevallen en de mogelijkheid om in specifieke situaties af te wijken. Natuurlijk is het heel vervelend dat er burgers zijn die ondanks onze zorgvuldige aanpak het gevoel hebben dat hen iets wordt afgenomen, of dat niet voldoende rekening wordt gehouden met hun specifieke vraag. Op alle vervangen scootmobielen is dat echter een zeer klein percentage. Met al die burgers hebben wij, mede op grond van signalen vanuit BBS en de commissie, contact opgenomen om de klacht goed op te lossen. Mijn informatie is dat dit in de meeste gevallen ook gebeurd is. Ik stel u dan ook voor om over een jaar te evalueren en in de tussentijd deze uitvoeringsmaatregel niet op basis van enkele gevallen volledig te schrappen. De andere kant van de bedreiging is namelijk dat het overgrote deel van de mensen wel tevreden is met hun nieuwe scootmobiel. We krijgen zelfs veel verzoeken van mensen die met voorrang aan deze actie willen meedoen.

De heer SNOEK: Dank dat u hierop ingaat. Het onderwerp maakt veel emoties los. U koppelt de maatregel ook aan ongebruikte scootmobielen. Daarover hadden we bij Hof 2.0 en in Samen voor elkaar inderdaad afspraken gemaakt. In de praktijk bleek die maatregel nou juist nauwelijks de besparing op te brengen waarop we gehoopt hadden. Dat maakt hier dus eigenlijk geen deel meer van uit. We hebben het nu echt over het vervroegd vervangen van scootmobielen van mensen. Wij vragen ons af of u die bezuiniging nu wel realiseert, of dat alleen maar veel onrust wordt gecreëerd onder mensen die het gevoel hebben dat hun scootmobiel wordt afgepakt. Het CDA heeft er geen bezwaar tegen dat de scootmobielen aan het eind van de contractperiode worden omgeruild en dat daarbij opnieuw gekeken wordt naar de situatie van de persoon in kwestie. Dat betekent dat dan ook een goedkopere scootmobiel terug kan komen. We hebben er echter bezwaar tegen dat dit gebeurt voor het eind van de periode. Zeker omdat de maatregel is ingegeven door bezuinigingen, voelt hij als 'afpakken'. Wij moeten de maatregel als raadsleden kunnen uitleggen. Als het alleen om een bezuiniging gaat, staan we met 1-0 achter.

Wethouder VAN DER HOEK: Het gaat niet om bezuinigen; het gaat om adequaat en efficiënt omgaan met publieke middelen die wij ter beschikking hebben en waar een steeds grotere druk op komt. Hetzelfde hebben we gedaan bij de pgb's. Ook daar is gekeken of de manier waarop we mensen hielpen nog wel de meest adequate was. Daar hebben we bijvoorbeeld vastgesteld dat een aantal mensen slecht met die verantwoording kon omgaan. In die gevallen bieden we ze een andere mogelijkheid in natura. In mijn optiek ligt dit in dezelfde lijn. Het college heeft steeds de plicht om te kijken of een maatregel goed en efficiënt wordt uitgevoerd. Als we er dan achter komen dat in het verleden soms voorzieningen zijn verstrekt in de vorm van het model van het scootmobiel

of het bereik die niet adequaat zijn gezien de vraag van de burger, of als blijkt dat mensen de scootmobiel helemaal niet gebruiken, dan is er niets op deze maatregel tegen. Ik begrijp uw verzoek om dit gefaseerd te doen, met inachtneming van die afschrijvingstermijn. Als we dat doen, laten we in vijf jaar 800.000 euro liggen. Wat mij betreft kunnen we dat niet verantwoorden, zeker niet omdat de burger er niet op achteruitgaat. Dat zou anders zijn als we er vervolgens een inadequaat middel voor teruggaven, maar dat is niet het geval. In het enkele geval waarin mensen dat zo ervaren, is dat vervelend. Maar moeten we nou op basis van de emotie van een enkeling besluiten om dit niet te doen? Of is het zaak voor mij als portefeuillehouder om met mijn staf te kijken waar de schoen wringt bij deze ene mevrouw of meneer? Of kunnen we in het ene geval wat ruimhartiger met de regeling omgaan, bijvoorbeeld door toe te staan dat deze persoon zijn of haar scootmobiel wel tot het einde van de afschrijvingstermijn mag houden? Om dat nu meteen tot algemeen beleid te verheffen, is in mijn optiek echter onverantwoord.

De heer SNOEK: De vergelijking met het pgb gaat mank, omdat het daarbij ging om misbruik. Het ging om mensen die zich niet hielden aan de verantwoordingsregels die golden.

Wethouder VAN DER HOEK: Dat ben ik niet met u eens. Het ging niet om misbruik. Het ging erom dat we keken hoe de regel werd gebruikt en of men de middelen kon verantwoorden. Misbruik vind ik een groot woord. In de conclusie hebben we ook gezegd dat misbruik gekoppeld is aan opzet. Wat we tegenkwamen, is dat heel veel mensen met de pgb-middelen omgingen op een andere manier dan bedoeld. Dat was geen opzet. Er was maar een heel klein percentage waarvan we konden aantonen dat zij de boel belazerden. Die meeste mensen waren te oud, of te beperkt, waardoor de verantwoording een te grote belasting voor ze was. We hebben ze een andere voorziening aangeboden. Zij krijgen een voorziening in natura, zodat ze van de verantwoording af zijn. Soms ook is er een externe partij die de verantwoording regelt.

Mevrouw ÖZÖGÜL: Ook wat betreft de SP kan de nieuwe scootmobiel verstrekt worden zodra de investering afloopt. Ik heb bij navraag op de afdeling begrepen dat de nieuwe scootmobielen van een andere leverancier zijn dan voorheen. Mijn vraag is: als we over drie jaar met een andere leverancier in zee gaan, gaan we dan opnieuw herkeuren omdat dat dan weer goedkoper is? U zei net dat u bezig bent met het leveren van maatwerk. Volgens mij zat dat maatwerk er al in. Waarom is er dus niet vanaf het begin maatwerk geleverd?

De VOORZITTER: Ik heb een punt van orde. Wij dreigen dit onderwerp nu helemaal uit te benen. Als we nu waaromvragen gaan stellen, duiken we in de geschiedenis. Dan wordt het heel laat. Laten we dit in de commissie doen.

Mevrouw LANGENACKER: Dat zou ook mijn suggestie zijn. Richting de SP zou ik willen zeggen: volgens mij heeft de wethouder hier heel duidelijk antwoord op gegeven. Wij zijn daar ook heel tevreden mee. Het beleid is efficiënt en effectief en bevat het maatwerk dat noemt.

Mevrouw ÖZÖGÜL: Maar dat is niet geleverd. Ik heb van de afdeling begrepen dat er nog twintig mensen moeten worden gekeurd en dat maatwerk alleen aan hen geleverd wordt.

De VOORZITTER: We kunnen bij de kadernota niet in detail treden over dat soort aantallen. Laten we daar alstublieft voor waken.

De heer SNOEK: Begrijp ik uit de reactie van de PvdA dat zij haar steun voor de motie intrekt?

Mevrouw LANGENACKER: Gezien de beantwoording van de wethouder klopt dat.

De heer SCHRAMA: De wethouder gaf in zijn bijdrage aan dat mensen die niet in hun eigen kracht zitten, geholpen worden. Dat stond ook in de motie die de PvdA de vorige keer indiende en waar wij onze steun aan gaven. Dat is een prima zaak. U zei ook dat die steun verleend wordt door de gemeente en door vrijwilligers. Er is heel veel subsidie voor

vrijwilligers wegbezuinigd. Als je daaraan wat wilt doen, moet je er ook budget voor vrijmaken. Heeft u budget voor vrijwilligers beschikbaar? Anders is dat namelijk een farce en een wassen neus.

Wethouder VAN DER HOEK: We hebben een plan over het vrijwilligerswerk aangenomen. Daar hoort ook een bepaald budget bij. We hebben niet een soort initiatievenbudget klaarleggen voor vrijwilligers die een bepaald initiatief nemen. Laten we dit soort zaken nu gewoon in de commissie bespreken. Het antwoord op de motie is denk ik duidelijk. Daar wil ik het bij laten. In reactie op de SP: ik heb u een brief van acht pagina's over deze zaak gestuurd. Laten we het hier in de commissie uitgebreider over hebben. Nu doe ik het voorstel om dit na een jaar in ieder geval te evalueren. Natuurlijk is het sociale domein geen exclusief onderwerp voor Haarlem. De regionale samenwerking op dit vlak verloopt dan ook goed. We slagen erin gezamenlijke uitgangspunten te formuleren en vast te leggen, bijvoorbeeld over de decentralisaties en het regionaal kompas. Ik ben daar blij mee, want als centrumgemeente hebben we een prominente positie, al was het maar als beheerder van de bijbehorende regionale portemonnee. Anderzijds komen we er vaak niet zonder de instemming van buurgemeenten. In de komende periode gaan we dan ook door met de voorbereiding van de decentralisaties, vanuit de gedachte dat ze niet van de baan zijn maar alleen getemporeerd. Dat heeft betekenis voor de uitvoering, maar het ontslaat ons niet van een gedegen voorbereiding. Eén ding is namelijk zeker: er komt meer werk aan met minder budget. Het is dan ook maar de vraag of de middelen uiteindelijk toereikend zijn. We gaan het in ieder geval proberen. Daarom geldt 'rijksbudget is werkbudget' als uitgangspunt, maar niet als begrenzing. Sommige partijen hebben die tekst blijkbaar als zodanig gelezen. Met andere woorden: als de vraag, mede vanwege het openeindekarakter van de Wmo-regeling, groter blijkt dan het beschikbare budget, moet het geld ergens anders vandaan kunnen komen. Daarom voorzie ik als portefeuillehouder dat het hek om de Wmo in de toekomst belemmerend kan gaan werken bij een integrale afweging binnen het college als het rijksbudget ontoereikend blijkt.

De heer VRUGT: Ik lees hier dat het college de motie die wij over de herijking op de prioriteiten in het sociaal domein ontraadt. Toch ben ik blij te horen dat het principe 'rijksbudget is werkbudget' weliswaar als uitgangspunt geldt, maar niet hard is, ondanks het feit dat u het hek om de huidige reserves wilt opheffen. Als ik uw portefeuille had gehad, zou ik blij zijn geweest met de signalen uit de raad. U zegt immers zelf dat er steeds meer taken op ons afkomen, terwijl het budget beperkt is of misschien nog wel verder beperkt gaat worden. Waarom bent u niet blij met het initiatief van de raad om meer in te zetten op een speerpunt uit het coalitieakkoord, ten koste van die andere pijlers waaraan we vanuit de gemeente werken? Waarom bent u niet blij met een dergelijk voorstel? Bovendien is het hét onderwerp voor de komende paar jaar.

Wethouder VAN DER HOEK: Ik begrijp dat u wat tweespalt probeert te zaaien, maar dat gaat u niet lukken. Het hek om de Wmo is er destijds denk ik met een goede reden omheen gezet. De Wmo was nieuw en we wisten niet wat die allemaal zou gaan kosten. Wat je nu ziet, is dat er steeds meer onder druk komt te staan. De Wmo is een openeinderegeling. Ik kom dan bij de tekst die ik net uitsprak. Ik denk dat het uiteindelijk belemmerend kan gaan werken voor een integrale afweging binnen het college als 'rijksbudget is werkbudget' keihard geldt en alleen de Wmo-reserve kan worden benut. Het wordt dan veel moeilijker om voldoende middelen te krijgen bij mijn collega's als de Wmo-reserve ontoereikend blijkt te zijn. Daarnaast maakt de Wmo-reserve dat niet kan worden bijgedragen aan de algemene bezuinigingstaakstellingen vanuit de Wmo, omdat besparingen op de Wmo niet gebruikt mogen worden. Die gaan namelijk naar de reserve. Dat veroorzaakt voor een deel ook de ongelijkheid binnen de programma's waar onder andere u in de eerste termijn iets over heeft gezegd.

Mevrouw LANGENACKER: Wij zien de Wmo-reserve als een minimaal bedrag waarvoor u de Wmo kunt uitvoeren. De Wmo is een openeinderegeling. Als u meer nodig

heeft, bent u genoodzaakt uit de algemene reserve te putten. Met andere woorden: hoe zou u belemmerd zijn als u in ieder geval dat minimale budget van ons krijgt?

Wethouder VAN DER HOEK: Dat is mijn ervaring met hoe het binnen het college werkt. Ik krijg een kader mee vanuit de raad. De raad zegt met welk budget ik moet werken. Dat weten mijn collega's. Als ik het daarmee niet red, moet ik natuurlijk in eerste instantie collegiaal aan de slag. Ik vraag dan welke budgetten mijn collega's kunnen schrappen om mijn doelstellingen mogelijk te maken. Dat is met een strak kader vanuit de raad een stuk lastiger, laat staan als je wanneer het niet lukt uit de algemene reserve moet putten.

Mevrouw LANGENACKER: Wij interpreteren het als een minimaal budget voor de Wmo. Zodra u daar overheen gaat, kunt u daarvoor wat ons betreft uit de algemene reserve putten.

Wethouder VAN DER HOEK: Dat zal ik vanuit mijn portefeuille ook zeker niet nalaten. Ik zeg alleen dat het wel veel lastige discussies binnen zo'n college oplevert als u mij meer met handen en voeten bindt dan wanneer ik die beperking niet meekrijg.

De heer MULDER: Ik hoor de wethouder eigenlijk zeggen dat als er een hek om de Wmo-middelen zit, hij niet meer bij zijn collega's kan aankomen als de middelen op zijn. Wij denken: als de middelen op zijn, hebben we nog de algemene reserve. Klaar als een klontje, zou ik zeggen.

Wethouder VAN DER HOEK: Uiteindelijk wel. Ik heb u echter net uitgelegd waarom ik denk dat het beperkend werkt. Ook vanwege de tijd denk ik dat ik de argumenten niet hoeft te herhalen.

De heer MULDER: Ik snap uw uitleg dus niet zo goed.

Wethouder VAN DER HOEK: Hoewel het onderwerp sport in de eerste termijn niet aan de orde is geweest, wil ik graag van de gelegenheid gebruikmaken om de raad te bedanken voor het samen optrekken in de nieuwe hal voor badmintonvereniging Duinwijck. Sinds gisteren is duidelijk dat, mede door uw moties ter ondersteuning van de financiering die gebruikmaakt van de terugontvangen btw-gelden voor de sport, een grote hobbel in het dossier is genomen. Hierdoor wordt het mogelijk om ook deze kernsport voor de stad een volwaardige accommodatie te bieden. Met betrekking tot mijn zeer nieuwe portefeuille Cultuur is mij gevraagd de verjaardag van de stad ook dit jaar te vieren. Ik kan u zeggen dat ik erop zal toezien dat de voorbereidingen onverminderd zullen voortgaan. Ik neem de uitgesproken zorgen over het Hildebrandmonument zeer ter harten, maar gunt u mij in dezen wat inwerktijd om de mogelijkheden nog eens goed op rij te zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb niet speciaal om haast gevraagd, maar ik ben blij dat het uw warme aandacht heeft.

Wethouder VAN DER HOEK: Dat wilde ik u maar even meegeven. Door D66 is de suggestie gedaan om het beeld van Kenau en Ripperda – door mevrouw Van Zetten liefdevol omgedoopt in Hans en Grietje – maar een plaats te geven in het Reinaldapark. Helaas werkt het niet zo dat het college zijn standpunt onmiddellijk wijzigt wanneer een collega vertrekt. Zoals u weet had het college al een standpunt bepaald. Er zijn geldende afspraken met de kunstenaar. Het werk zal dus voor vijf jaar een plaats krijgen op ons vernieuwde Stationsplein. Daarna zal bezien worden of en waar het vervolgens een plaats krijgt. Misschien zijn we er na die vijf jaar echter wel heel erg aan gehecht geraakt. Ik wil mijn eerste termijn als waarnemend portefeuillehouder Cultuur besluiten met een culturele uiting. Met een knipoog naar mijn voorganger en ter inspiratie van ons allen lees ik een korte tekst over Kenau uit een treurspel van Adriaan Pieterszoon Loosjes uit 1808, getiteld Kenau Hasselaar, of de heldin van Haarlem. Daarin zegt burgemeester Talesius van Haarlem: “Wie ‘t heil van volk of stad bedoelt, heeft van zijn trouw en liefde, al wordt zijn doel verijdeld, geen berouw.”

De heer SNOEK: De portefeuillehouder Cultuur vraagt om inwerktijd. Wat onze fractie betreft is geen van de tijdelijke portefeuillehouders enige inwerktijd gegund en komt de VVD snel met een kandidaat. We hopen dat u dat beeld deelt.

Wethouder VAN DER HOEK: Ik ga mijn verantwoordelijkheid niet uit de weg. Ik ga mij danig met cultuur bezighouden als dat nodig is en probeer daar mijn diensten zo goed mogelijk voor in te zetten.

Mevrouw LANGENACKER: In onze eerste termijn hebben we het gehad over de huisvesting van de CCVT. Daar heeft u nog niets over gezegd. Kunt u daar antwoord op geven?

Wethouder VAN DER HOEK: Dat is een onderwerp waarover ik mij nog verder wil inlezen. Ik heb uw wens echter goed gehoord. U heeft volgens mij gevraagd om dat onverkort en met voortgang ter hand te nemen.

Mevrouw LANGENACKER: Correct.

Wethouder NIEUWENBURG: Zoals de heer Van der Hoek al zei: in het sociale domein trekken we samen op. Het is ook goed dat we dat binnen het college doen. Het is een ingewikkeld domein. Er komt veel op ons af en we willen daar goed mee omgaan. De stelling dat vanwege deze decentralisaties dingen op de lange baan geschoven kunnen worden, is niet helemaal juist. Volgens mij heb ik vooral de SP horen zeggen dat het wachten is op een nieuw kabinet. Voor een deel is dat waar. Anderzijds is het zo dat we in de nota Samen voor elkaar, maar ook in de nota Kans en kracht, een aantal uitgangspunten geformuleerd hebben die moeten helpen om mensen goed naar werk te begeleiden. Dat betekent ook dat wij na de zomer, vooruitlopend op het alternatief voor de Wet werken naar vermogen en de gereedheidskist die daarbij hoort, een aantal maatregelen moeten nemen die gaan over activering van mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Een deel daarvan zit in de herstructurering van het Wsw-bedrijf. Er zijn ook zaken die betrekking hebben op de werkgeversbenadering, zoals het social return on investment. Het is van belang om de instrumenten die we nu hebben zo goed mogelijk in te zetten, zonder dat we daarbij afhankelijk zijn van het Rijk. Een ander belangrijk punt daarbij is dat wij in het kader van de decentralisaties de regionale samenwerking goed moeten benutten. Wij gaan een Werkplein opzetten en dat doen we samen met de regio. De regio strekt zich uit van Zuid-Kennemerland tot Midden-Kennemerland. Na de zomer gaan we hier serieus mee van start. Dan zal ik u in kennis stellen van een aantal uitgangspunten daarbij. Het minimabeleid is na de zomer aan de orde. Dat vindt ook zijn basis in de nota Kans en kracht. We hebben hierin een aantal nieuwe uitdagingen. Terecht is door de coalitie en het CDA opgemerkt dat we een aantal nieuwe kwetsbare groepen voorbij zien komen. Het zijn mensen die wel gewoon een baan hebben, maar die steeds hogere lasten hebben waardoor ze ook grote financiële problemen krijgen. We hebben een aanzet gemaakt tot een nieuw schulddienstverleningsstelsel. Dat heb ik met u gedeeld. Ook het minimabeleid zelf is aan actualisering toe. Dit deel ik graag met u, om te kijken hoe we een goede weg kunnen vinden om die mensen te helpen die dat nodig hebben. Het is vooral ook goed, en dat geeft u in de motie ook aan, om dat te monitoren: over welke doelgroep hebben we het? Of hebben we dat niet voldoende in beeld en moeten we bijsturen? Daar komen we op terug.

Recent is in het college een uitgangspuntennotitie vastgesteld over de decentralisatie van de Jeugdzorg. Daar is veel participatie aan voorafgegaan. Die uitgangspunten wil ik graag met u delen. Na de zomervakantie gaan we ook echt concrete stappen zetten. Dat kunnen we als Haarlem natuurlijk niet alleen. Er zijn veel verbanden in de regio die de gemeentegrenzen overschrijden. Ook ligt er een aantal rijksopdrachten die we regionaal moeten afstemmen. Daar zijn we ook mee bezig en daarover wordt u geïnformeerd. Bij de decentralisatie van de Jeugdzorg is het belangrijk dat we vooral de basis goed op orde hebben. Sommigen van u hebben al aangegeven dat het goed is dat de centra voor jeugd en gezin nu overeind staan. Er is veel commitment van de partijen die hier verder vorm en inhoud aan moeten geven om vervolgstappen te zetten.

Er is ook het een en ander gezegd over wonen en het stimuleren van kansen op betaalbaar wonen. Er was ook een aantal concrete voorstellen van uw kant. Daarvoor hebben we al de woonvisie opgesteld en die biedt een aantal aanknopingspunten. In het kader van

uitvoering komen wij daar natuurlijk op terug. GroenLinks heeft gevraagd of duurzaamheid daar goed in verankerd is. Dat is het geval. We zien dat de woonlasten stijgen door stijgende energielasten. Dat betekent dat wij met de corporaties afspraken moeten maken om verduurzaming binnen de bestaande voorraad een plaats te geven. De heer MULDER: Dank voor uw antwoord. Ik kan me herinneren dat er vijf jaar geleden met de corporaties een bijeenkomst in de Toneelschuur was over verduurzaming. Toen zegden de corporaties een bedrag van 65 miljoen euro toe voor de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Ik hoor daar niets meer over. Hoort u er ook niets meer over?

Wethouder NIEUWENBURG: De investeringsmogelijkheden van de corporaties staan natuurlijk sterk onder druk. We hadden toen, en nog steeds, een lopende transformatieovereenkomst. Veel elementen die toen naar voren zijn gekomen, hebben betrekking op het lokaal akkoord dat we dit jaar gaan afsluiten. Wethouder Cassee en ik hebben regelmatig contact met de corporaties. Wij weten dat dit wel een probleem is. Nadere afspraken zijn echter nodig, omdat ook zij zien dat het ontbreken van maatregelen op het gebied van duurzaamheid maakt dat het de huurders zijn die de rekening gaan betalen. Wat mij betreft is dat niet de bedoeling. Dat zal echt onderwerp van gesprek worden. We hebben nu de uitgangspunten voor het lokaal akkoord geformuleerd en die zal ik u te zijner tijd doen toekomen.

Een van de zorgen die u terecht naar voren brengt, is dat een aantal vernieuwingsbudgetten op afronden staat. Het gaat dan om de ISV-gelden, die stoppen in 2012. Vanuit het Rijk hebben we de zogenaamde Vogelaargelden gekregen om een aantal wijken te verbeteren. Dat waren behoorlijke budgetten. Alle maatregelen bij dat soort budgetten zijn gericht op verduurzaming. Daarbij is gekeken om de gelden zo in de wijk in te zetten dat wijken op eigen kracht verder kunnen. Wat betreft de ISV-gelden is er natuurlijk wel een probleem. Dat gaat om heel veel geld. Na de zomer komt het college met voorstellen over een eigen fonds, waarbij de subsidieverlening op een andere wijze vorm krijgt. Zo moet een aantal stedelijke vernieuwingsprojecten toch doorgang kunnen vinden. Dat zal lastig worden. We weten dat we op dit moment in een lastige tijd zitten, maar we zien het als onze plicht om in de wijken die dat echt nodig hebben afspraken te maken. We hebben die afspraken ook nodig om met de corporaties in het kader van het lokaal akkoord een wederdienst te kunnen aanbieden. Onze investeringen in de wijk bieden ook voor hen perspectief en wij zijn dan ook cofinancier. Hier komen we op terug. Ook is in het kader van betaalbaar wonen het initiatief genomen om te komen tot een kavelwinkel. Dat is door u in een motie vervat. De woonvisie moet nog worden vastgesteld. Wij willen gaan kijken hoe we dit slim kunnen doen, door een goed account binnen de gemeente maar ook door borging binnen het gebiedsmanagement. Dat biedt voor ons een goede basis om met deze motie aan de slag te gaan. We zullen kijken op welke manier we de kavelwinkel vorm kunnen geven.

U heeft opmerkingen gemaakt over de peuterspeelzalen en het onderwijs. Voor het college is vroegschoolse voorschoolse educatie (VVE) zeer belangrijk. We merken dat het een rol van betekenis speelt in het voorkomen van taalachterstanden in de eerste jaren. Daarnaast willen we kinderen zo vroeg mogelijk naar school laten gaan. Dat kan door middel van VVE en de peuterspeelzalen. Sommigen van u hebben zorgen over de toekomst. Er zijn insprekers geweest vanuit de peuterspeelzaalorganisatie zelf. We zijn met hen goed in gesprek. Vanaf 2013 hebben we voldoende financiële ruimte om de voorgestelde bezuiniging op de peuterspeelzalen op te vangen. Een concrete vraag van het CDA was hoe we die bezuiniging dan opvangen. Dat doen we vanuit het onderwijsachterstandenbeleid. Vanaf 2015 is er echter een nieuw probleem, maar over de oplossing daarvan zijn we met de betrokkenen in gesprek. Daar kom ik misschien bij de begroting al wel op terug. Ik wil de gesprekken in ieder geval tijdig voeren.

We wijzen er nogmaals op dat we het strategisch huisvestingsplan voor het onderwijs in de raad hebben vastgesteld. Daarin staat ook een aantal financiële afspraken met de schoolbesturen.

Mevrouw VAN ZETTEN: D66 maakte daarbij het voorbehoud dat we nog zouden kijken naar de ruimtelijke invulling.

Wethouder NIEUWENBURG: Uiteraard. Op die manier wordt het ook in de commissie Ontwikkeling geagendeerd. Ik zal dat dan met u bespreken. Er is een aantal vragen gesteld over zaken die kennelijk meer verduidelijking vragen. Het gaat dan om de 800.000 euro voor Dunamare om het Teyler College mogelijk te maken. Dat bedrag heeft betrekking op het Teyler College zoals het er nu staat; het heeft niets met het nieuwe Teyler te maken. Het is een wat technisch verhaal en ik zal door middel van een memo voor morgen aan u laten weten hoe dit zit.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het ging om 800.000 euro nu en 2,4 miljoen euro voor bewegingsonderwijs in 2014, allemaal onder de noemer Teyler.

Wethouder NIEUWENBURG: Volgens mij is dat niet helemaal correct, maar ik zal het voor u nazoeken.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb hier het investeringsplan voor mij, dus we kunnen het zo bekijken.

Wethouder NIEUWENBURG: Volgens mij ging het bij het bewegingsonderwijs ook om 800.000 euro.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het was meer. Bovendien ging het in 2014 pas in. We gaan nu besluiten om dat bedrag te handhaven of te schrappen.

Wethouder NIEUWENBURG: Niet wat betreft het investeringsplan. U heeft het strategisch huisvestingsplan voor het onderwijs vastgesteld.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het gaat nu even puur om hoe het in het investeringsplan staat en wat wij ons moeten voorstellen bij het Teyler in 2014 en bij wat daar in 2013 nog van rest. Wij vragen ons af waarom daar nog zulke bedragen voor gereserveerd zijn.

Wethouder NIEUWENBURG: Ik heb u net gezegd dat ik u dat met een notitie nog even laat weten. U kunt er dan eventueel in de tweede termijn op terugkomen. U heeft ook verwezen naar de investeringen die gedaan moeten worden in het praktijkonderwijs. Ik vind wel dat u twee dingen door elkaar haalt. Het praktijkonderwijs is iets heel anders dan het vmbo. Volgens mij weet u dat ook. De Oosterhoutschool die in het plan is opgenomen, is zeer nodig om aan de capaciteitsuitbreiding te kunnen voldoen.

De heer VRUGT: Ik wil nog even reageren op de interruptie van zojuist van mevrouw Van Zetten. Ik dacht dat wij er met zijn allen best blij mee waren dat wij geld voor een eventuele toekomstige havo/vwo-school in Schalkwijk reserveerden. Ik dacht ook dat we betreurden dat dat vooralsnog mis is gegaan. Meent u nu werkelijk dat we dat geld daar niet voor moeten reserveren?

Mevrouw VAN ZETTEN: Volgens mij is dat een andere post. Ik houd bovendien wel van een beetje transparantie in investeringsplannen. Daarom vind ik het vreemd dat ik lees dat 2,4 miljoen euro is gereserveerd voor bewegingsonderwijs op een school die niet bestaat. U wilt een potje voor het noble doel dat u nu schetst, maar volgens mij is dat iets anders. De heer VRUGT: Als dat laatste zo is, heb ik niets gezegd. Dan begrijp ik uw probleem wel.

Mevrouw VAN ZETTEN: D66 is natuurlijk heel erg voor goed onderwijs, ook in Haarlem-Oost. Wat ons betreft komt daar een tweede gymnasium. Dat kan ook zomaar gebeuren.

De VOORZITTER: De notitie van de wethouder zal ongetwijfeld verhelderend zijn. Tot slot geef ik wethouder Cassee het woord over zijn portefeuille.

Wethouder CASSEE: Ik heb voor zover ik weet drie vragen gekregen: over de oostradiaal, Schalkstad en vastgoed.

De heer Mulder vroeg hoe het met zowel de oostradiaal als Schalkstad staat. Ik proefde daarin een dubbele ondertoon. Hij vroeg zich min of meer af of hij het nog 'ging

beleven', en daarnaast vroeg hij hoe ik hiermee in deze marktsituatie zou omgaan. De oostradiaal is opgenomen in een traject rondom de ontwikkeling van Haarlem-Oost. Die gaat verder dan alleen de oostradiaal. Na de zomer wordt een voorstel gedaan over hoe we dat gaan ontwikkelen. We zijn ook met de corporaties in overleg. Er komt een plan van aanpak met een risicoparagraaf, want je weet maar nooit. Dat zit dus in de pijplijn. Voor Schalkstad geldt dat de stukken klaarliggen. Die bespreken we volgende week met onze partner in de publiek-private samenwerking. Daarbij zijn alle oprichtingsaktes aan de orde. Ook daarvoor geldt dat er een uitvoeringsdocument richting de commissie komt, waarin opnieuw aandacht wordt besteed aan de risicoparagraaf. Gegeven de marktomstandigheden hebben we daar natuurlijk behoefte aan.

De heer Van Haga stelde een dubbele vraag over het vastgoed. We hebben u nu een eerste proeve van de inventarisatie van al die panden toegezonden. Timing is of the essence, dus het feit dat dit vandaag is doorgestuurd is niet helemaal toevallig. Het was echter ook niet heel veel eerder klaar. U krijgt vlak voor of vlak na het reces een voorstel van ons om de afdeling anders te organiseren; een voorstel over de go/no-go rondom de verzelfstandiging. Ook is inmiddels een team ingericht om de verkoop van een aantal specifieke gemeentelijke objecten daadkrachtig ter hand te nemen.

De heer VAN HAGA: Al deze blijde boodschappen stemmen natuurlijk tot grote vreugde. Het is fijn dat dit nu allemaal is gebeurd. Ik zou alleen willen vragen of we per pand een klein plannetje kunnen ontwikkelen, zodat we weten wat ermee gaat gebeuren. Dat is slechts een kleine aanvulling. De rest vond ik fantastisch om te horen.

Wethouder CASSEE: Dat geldt inderdaad voor de twaalf panden waar het verkoopteam primair op wordt ingezet. We hebben er echter nog 438. Voordat we daar plannetjes voor hebben, is eerst een andere motie nodig over de inhuur van externen.

De heer VAN HAGA: Het gaat erom dat u even een uurtje met een ambtenaar spendeert om daar waar 'gekraakt' staat 'ontruimen' toe te voegen.

Wethouder CASSEE: Goed, dat plan komt er.

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb nog geen reactie gekregen op mijn vraag over Europa en de vriendschapsband.

Burgemeester SCHNEIDERS: Ik kan u zeggen dat de vlag inmiddels een prachtige bestemming heeft gekregen, want hij wappert op dit moment in mijn kamer. Dat was natuurlijk niet het antwoord dat u wilde horen. U heeft gevraagd of het een idee zou zijn om te kijken naar een soort vriendschapsband met een stad in Marokko. Het lijkt mij prima om daar eens nader met elkaar over te spreken, maar u moet zich wel realiseren dat de budgetten beperkt zijn. We doen eigenlijk al het minimale aan Osnabrück en Angers. Als we dit goed willen doen, moeten we langs de inhoud opereren. Wat mij betreft zouden we daar dus eens met elkaar over moeten praten. Als we dit binnen de beschikbare budgetten willen doen, zullen we tot een herijking moeten komen van ons internationale beleid. Misschien zegt u dan dat de Europese stedenbanden hun beste tijd gehad hebben en dat we onze aandacht moeten verleggen naar Marokko. Ik stel voor dat we daar in de commissievergadering eens over spreken. We staan er niet negatief tegenover.

Mevrouw LANGENACKER: Dat lijkt me een goed voorstel. De laatste vraag ging over het hijsen van de vlag op 9 mei, de dag van Europa.

Burgemeester SCHNEIDERS: Dat lijkt mij een fantastisch plan. Dat zeggen we onmiddellijk toe. Die is binnen.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering tot donderdag 5 juli 17.00 uur.

[schorsing 22.15 uur]

Aldus vastgesteld in de vergadering van ..... (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter